

LİSE BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE BEYAN EDİLEN VE KULLANILAN ÖĞRETİM STİLLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KÜRŞAT DÖNMEZ

**MERSİN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**MERSİN
AĞUSTOS-2023**

LİSE BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE BEYAN EDİLEN VE KULLANILAN ÖĞRETİM STİLLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KÜRŞAT DÖNMEZ

**MERSİN ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Leyla SARAÇ**

**MERSİN
AĞUSTOS- 2023**

ONAY

Kürşat DÖNMEZ tarafından Prof. Dr. Leyla SARAÇ danışmanlığında hazırlanan “Lise Beden Eğitimi Dersinde Beyan Edilen ve Kullanılan Öğretim Stillerinin İncelenmesi” başlıklı çalışma aşağıda imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından 28/08/2023 tarihinde yapılan Tez Savunma Sınavı sonucunda oybirliği ile Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Görevi	Unvanı, Adı ve Soyadı	İmza
Başkan	Prof. Dr. Leyla SARAÇ	
Üye	Doç. Dr. Yıldırım Gökhan GENCER	
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Ferhat ÇİFTÇİ	

Jüri kararı, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun aşağıdaki tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Tarih :

Sayı :

Prof. Dr. Hakan AKDAĞ
Enstitü Müdürü

Bu tezde kullanılan özgün bilgiler, şekil, tablo ve fotoğraflardan kaynak göstermeden alıntı yapmak 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine tabidir.

ÖZET

LİSE BEDEN EĞİTİMİ DERSİNDE BEYAN EDİLEN VE KULLANILAN ÖĞRETİM STİLLERİNİN İNCELENMESİ

Bu araştırmanın amacı, lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde beyana dayalı olarak tercih ettikleri öğretim stillerini ve bu stillere yönelik değer algılarını ve derslerinde kullandıkları öğretim stillerinin öğretmenlerin cinsiyet ve öğretmenlik deneyimi sürelerine göre karşılaştırmaktır. Bu araştırmanın katılımcılarını Adana’da lise düzeyinde 25 farklı okulda görev yapan 10 kadın ($\bar{x}$ yaş= 41.07) 20 erkek ($\bar{x}$ yaş= 42.55) toplam 30 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır. Öğretmenlerin belirlenmesinde kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veri toplamak amacı ile Kişisel Bilgi Formu, Beden Eğitimi Öğretmenleri Öğretim Stilleri Değer Algıları Anketi ve Öğretim Stilleri Belirleme Aracı kullanılmıştır. Öğretmenlerin derslerinde kullandıkları öğretim stillerini ortaya koymak amacı ile 30 beden eğitimi ve spor öğretmenin 40 dk’lık dersi video kamera ile kayıt edilmiştir. Verilerin analizinde Mann-Whitney U testi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgular öğretim stilleri kullanımının cinsiyete göre farklılaşmadığını ancak kadın öğretmenlerin Yönlendirilmiş Buluş stilini erkek öğretmenlerden daha fazla kullandığını ortaya koymuştur. Öğretmenlik deneyim süresine göre incelendiğinde deneyim süresi 15 yıl ve daha az olanlar ve 16 yıl ve daha fazla olan öğretmenlerin kullandıkları öğretim stillerinin farklılaşmadığı, ancak Problem Çözme-Tek doğru stilini deneyim süresi 16 yıl ve daha fazla olan öğretmenlerin deneyim süresi 15 yıl ve daha az olan öğretmenlerden daha fazla kullandıkları görülmüştür. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde yönetsel etkinliklere ayırdıkları süre açısından cinsiyet ve öğretmenlik deneyimi süresine göre fark bulunmamış, yönetsel etkinlikleri öğretmenlerin ders süresinin büyük bir bölümünde kullandıkları ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler : Mosston öğretim stilleri, Lise beden eğitimi, Ders gözlemi

ABSTRACT
EXAMINATION OF CURRENT TEACHING STYLES DECLARED AND USED IN
HIGH SCHOOL PHYSICAL EDUCATION COURSE

The purpose of this study is to compare the teaching styles that high school physical education and sports teachers prefer based on their statements in class, their value perceptions of these styles, and the teaching styles they use in their lessons based on the gender and teaching experience of the teachers. The participants of this study consisted of 30 physical education teachers, 10 women ($\bar{x}$ age= 41.07), 20 men ($\bar{x}$ age= 42.55) working in 25 different high school schools in Adana. The convenience sampling method was used to determine the teachers. The Personal Information Form, the Physical Education Teachers' Perceptions of Teaching Styles Instrument, and the Teaching Styles Determination Tool were used to collect data for this study. A 40-minute session of 30 physical education teachers was recorded using a video camera in order to reveal the teaching styles utilized by the teachers in their lessons. Mann-Whitney The U test was employed to analyze the data. The study's findings found that, while the use of teaching styles did not differ by gender, female teachers employed the Guided Discovery Style more than male teachers. The study reveals that the teaching styles used by teachers with 15 years or less experience and those with 16 years or more experience do not differ, but teachers with 16 years or more experience use the Convergent Discovery style more than teachers with 15 years or less experience. The study found no significant difference in the amount of time physical education teachers dedicate to administrative tasks based on gender or teaching experience, but found that administrative activities constituted a significant portion of their instructional time.

Key words :Mosston teaching styles, High school physical education, Lesson observation

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim süresince bana tecrübelerini, desteğini ve fikirlerini benden esirgemeyen kendini her yönüyle örnek aldığım ayrıca tezimin planlanması, yazımı ve ortaya çıkmasında büyük destekleri olan değerli hocam, Prof. Dr. Leyla SARAÇ'a teşekkürleri mi sunarım.

Beni bugünlere getiren başta annem Ayşe DÖNMEZ, babam Murat DÖNMEZ'e ayrıca eğitim hayatım boyunca bende emeği geçen tüm öğretmenlerime sonsuz teşekkürleri mi sunarım.

Çalışmam boyunca benden desteklerini esirgemeyen Üniversiteden sınıf arkadaşım, değerli arkadaşım Burhan PARSAK'a, arkadaşım Erdin DOĞANEL'e ve çalışmama katılan tüm gönüllü beden eğitimi ve spor öğretmeni arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Yüksek Lisans eğitim süresince ihmal ettiğim canım kızım Deniz DÖNMEZ ve eşim, hayat arkadaşım Merve DÖNMEZ'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

ONAY.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLOLAR DİZİNİ.....	vii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	viii
BÖLÜM 1 GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	3
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Araştırma Problemi.....	4
1.5. Sayıtlılar.....	4
1.6. Sınırlılıklar.....	4
BÖLÜM 2 KURAMSAL TEMEL VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR.....	6
2.1. Eğitim.....	6
2.2. Öğretim.....	6
2.3. Beden Eğitimi ve Spor.....	7
2.4. Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı.....	7
2.5. Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Öğretim Stilleri.....	8
2.5.1. Komut -A Stili.....	9
2.5.2. Alıştırma -B Stili.....	9
2.5.3. Eşli Çalışma - C Stili.....	9
2.5.4. Kendini Denetleme - D Stili.....	10
2.5.5.Katılım - E Stili.....	10
2.5.6. Yönlendirilmiş Buluş -F Stili.....	10
2.5.7. Problem Çözme - Tek Doğru -G Stili.....	10
2.5.8. Problem Çözme- Farklı Yollar Üretimi -H Stili.....	11
2.5.9. Öğrencinin Tasarımı - I Stili.....	11
2.5.10. Öğrencinin Başlatması -J Stili.....	11
2.5.11. Kendi Kendine Öğretme - K Stili.....	11
2.6. Ulusal Araştırmalar.....	12
2.6.1. Ulusal Düzeyde Gözleme Dayalı Yapılan Araştırmalar.....	12
2.6.2. Ulusal Düzeyde Beyana Dayalı Yapılan Araştırmalar.....	13
2.7. Uluslararası Araştırmalar.....	15
2.7.1. Uluslararası Düzeyde Gözleme Dayalı Yapılan Araştırmalar.....	16
2.7.2. Uluslararası Düzeyde Beyana Dayalı Yapılan Araştırmalar.....	16
BÖLÜM 3 YÖNTEM.....	19
3.1. Araştırmanın Yöntemi.....	19
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi/ Çalışma Grubu.....	19
3.3. Veri Toplama Araçları.....	20
3.3.1 Kişisel Bilgi Formu.....	20
3.3.2 Beden Eğitimi Öğretmeni Öğretim Stilleri Değer Algıları Anketi.....	20

3.3.3 Öğretim Stilleri Belirleme Aracı.....	21
3.4. Veri Toplama Süreci.....	22
3.5. Verilerin Analizi.....	23
BÖLÜM 4 BULGULAR.....	24
BÖLÜM 5 TARTIŞMA.....	47
BÖLÜM 6 SONUÇ VE ÖNERİLER	54
KAYNAKÇA.....	56
EKLER.....	60
EK-1 ETİK BEYANI.....	60
EK-2 ORJİNALLİK RAPORU.....	61
EK-3 ÖZGEÇMİŞ.....	62
EK-4 VERİ TOPLAMA ARAÇLARI.....	63

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1 Çalışma grubunun demografik özellikleri.....	20
Tablo 2 Katılımcıların öğretim stili tercihlerinin cinsiyete göre karşılaştırması.....	25
Tablo 3 Katılımcıların öğretim stillerine yönelik eğlence değeri algısının cinsiyete göre karşılaştırması.....	27
Tablo 4 Katılımcıların öğretim stillerine yönelik öğrenme değeri algısının cinsiyete göre karşılaştırması.....	29
Tablo 5 Katılımcıların öğretim stillerine yönelik motivasyon değeri algısının cinsiyete göre karşılaştırması.....	31
Tablo 6 Katılımcıların öğretim stillerine yönelik değeri algıları toplam puanının cinsiyete göre karşılaştırması.....	32
Tablo 7 Katılımcıların öğretim stili tercihlerinin öğretmenlik deneyimi süresine göre karşılaştırması.....	34
Tablo 8 Katılımcıların öğretim stili eğlence değeri algılarının öğretmenlik deneyimi süresine göre karşılaştırması.....	36
Tablo 9 Katılımcıların öğretim stili öğrenme değeri algılarının öğretmenlik deneyimi süresine göre karşılaştırması.....	38
Tablo 10 Katılımcıların öğretim stillerine yönelik motivasyon değeri algılarının öğretmenlik deneyimi süresine göre karşılaştırması.....	40
Tablo 11 Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretmenlik deneyimi süresine göre değeri algısı toplam puanlarına yönelik analiz sonuçları sunulmuştur.....	42
Tablo 12 Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kullandıkları öğretim stillerinin cinsiyete göre karşılaştırması.....	44
Tablo 13 Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kullandıkları öğretim stillerinin öğretmenlik deneyimi sürelerine göre karşılaştırması.....	46

SİMGELER ve KISALTMALAR DİZİNİ

BEÖSDA: Beden Eğitimi Öğretmenleri Öğretim Stilleri Değer Algıları

FITS: Gözlem Formu

KBF: Kişisel Bilgi Formu

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

ÖSBA: Öğretim Stilleri Belirleme Aracı

BÖLÜM 1

GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Eğitim, kişinin içinde bulunduğu toplumda duygu, düşünce, yetenek ve davranışlarını kendi yaşantısı yoluyla oluşturma, geliştirme süreci olarak tanımlanır (Kılbaş, 2007). Eğitimin amacı, gelişmekte olan bireylerin ve gençlerin, topluma sağlıklı ve verimli bir biçimde uyum sağlamalarına yardımcı olmaktır (Varış, 1994). Genel eğitimin bir parçası olan beden eğitimi ve spor; çocukların, gençlerin ve bireylerin bedensel gelişimi, hareket gelişimi, kas-koordinasyon gelişimi, beceri, yetenek gelişimi, bireysel ve sosyal açıdan çok önemlidir (Bucher ve Koeing, 1983; Ünlü ve Aydos, 2007). Okullardaki beden eğitimi ve spor dersinde öğrencilere yani bireylere bu niteliklerin kazandırılması etkili öğretim ile mümkündür (Ünlü ve Aydos, 2007). Beden eğitimi ve spor öğretiminde bir becerinin veya spor teriminin bireye öğretilmesinde pek çok farklı yaklaşım vardır. Günümüzde beden eğitimi ve spor öğretiminde en popüler yaklaşım 1970’li yıllardan itibaren beden eğitimi ve spor öğretiminde en etkili isim olan Mosston ve ashworth’un sunduğu öğretim stilleri yelpazesidir (Demirhan, 2002). Öğretim stilleri yelpazesi; iki öğretim stratejisine dayanmaktadır. Bunlardan birincisi sunuş yoluyla öğretim stratejisi diğeri ise buluş yoluyla öğretim stratejisidir. Bu yelpazedeki stiller öğreten merkezlilikten (Sunuş yoluyla öğretim) öğrenen merkezliliğe (Buluş yoluyla öğretim) doğru bir ilerlemenin olduğu toplam on bir öğretim stili vardır (Mosston ve Asworth, 2009). Mosston ve Ashworth’un (2009) eğitim hayatına sunduğu bu stiller: komut stili, alıştırtma stili, eşli çalışma stili, kendini denetleme stili, katılım stili, yönlendirilmiş buluş stili, problem çözme stili: tek doğru ve farklı yollar üretimi, öğrencinin tasarımı stili, öğrencinin başlatması stili ve kendine öğretme stilidir. Bu stillerin her biri öğretmen-öğrenci ilişkisine ve öğrencinin gelişmesine katkıda bulunur, bu nedenle bütün stiller eşit şekilde önemlidir. Bir stil diğeri bir stilden üstün değildir (Mosston ve Ashworth, 2009).

Uzun yıllardır beden eğitimi ve spor alanında bir hareketin bir becerinin bireye öğretiminde, öğretim yöntemlerinin kullanımına yönelik bundan önce çeşitli incelemeler yapılmış ve bu yapılan incelemeler öğretim yöntemlerinin kullanımları çeşitli durumlarda - anket, görüşme, gözlem vb.- ortaya konmuştur (İnce ve Hünük, 2010; Kulinna ve Cothran, 2003; Parsak ve Saraç, 2019; Saraç-Yılmaz vd., 2005). Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullandığı stiller ve stillere

ilişkin değer algılarını inceleyen deneysel araştırmalar çok az sayıdadır. Yapılan bu deneysel çalışmalarda daha çok öğreten merkezli stiller (komut, alıştıırma, eşli çalışma vb.) karşılaştırılmıştır (Ağgez, 2015; Alp, 2018; Yıldizer vd., 2017; Yoncalık, 2009). Betimsel araştırmalar ise deneysel araştırmalara göre nispeten daha fazladır (Jakkola ve Watt, 2011; Parsak ve Saraç, 2019; SueSee ve Edwards, 2011). Betimsel araştırmalarda ise, öğretmenlerin daha çok sunuş yoluyla öğretim stratejilerinin içerisinde yer alan komut ve alıştıırma stillerinden yararlandıklarını (Ağgez, 2015; Hein vd., 2012; Serbes ve Cengiz, 2015; Yıldizer vd., 2017), buluş yolu öğretim stratejilerinin içerisinde yer alan stilleri ise çok fazla tercih etmediklerini göstermiştir (Cengiz ve Serbes, 2014; Cothran vd., 2005; Kulinna ve Cothran, 2003). Ayrıca bu çalışmalarda beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin deneyim, cinsiyet vb. değişkenler açısından karşılaştırılmıştır. Daha önce yapılan bu araştırmaların sonuçları kadın ve erkek beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından daha çok öğretmen merkezli stilleri tercih ettiklerini ortaya koymuştur. Daha önce yapılan araştırma bulguları bize öğretim stili tercihlerinde fark olmadığını yani kadın ve erkek öğretmenlerin benzer stilleri tercih ettiklerini göstermiştir (Aktop ve Karahan, 2012; Cengiz ve Serbes, 2014; Ünlü ve Aydos, 2007). Türkiye’de ve yurtdışında yapılan araştırmalara bakıldığında, araştırmalar daha çok ilköğretim okullarında görev yapan deneyimli beden eğitimi ve spor öğretmenlerine ya da üniversitelerdeki öğretmen adaylarının katılımı ile yapılmıştır (Demiral, 2021; İnce ve Hünük, 2010; Parker ve Curtner-Smith, 2012; Saraç ve Muştı, 2013; Serbes ve Cengiz, 2015; Ünlü ve Aydos, 2007). Bu araştırmalarda öğretmenlerin derslerinde kullandıkları öğretim stillerini belirlemeye yönelik araştırmalar oldukça sınırlı düzeydedir (Hasty, 1997; Parsak ve Saraç, 2019; Saraç-Yılmaz vd., 2005; SueSee ve Edwards, 2011). Öğretmenlerin kendi beyanlarına dayalı araştırmalara bakıldığında ise derslerinde kullandıkları araştırmalara göre daha fazladır (Ağgez, 2015; Demiral (2021); Parsak ve Saraç, 2019; Saraç-Yılmaz vd., 2005). Bu araştırmaların sonuçlarında öğretmenlerin öğrenci merkezli stillerden ziyade öğretmen merkezli stillerin içerisinde yer alan komut stili ve alıştıırma stilinden yararlandıkları görülmüştür (İnce ve Hünük, 2010; Saraç ve Muştı, 2013; Serbes ve Cengiz, 2015; Sympas, Digelidis ve Watt, 2016). Türkiye’de ve yurt dışında lise düzeyinde öğretmenlerin derslerinde kullandıkları araştırmalar sınırlıdır. Bu nedenle öğretmenlerin beyanına dayalı olarak lise beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında yer alan konular üzerinde öğretmenlerin tercih ettikleri Mosston ve Asworth’ün yelpazesin de yer alan öğretim stillerinden hangileri olduğunun gözlem yoluyla araştırılmasının literatüre katkı sağlayacağı beklenmektedir. Bu yüzden araştırmanın amacı; lisede görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullanmayı tercih ettiklerini beyan ettikleri öğretim stillerini ve bu stillere yönelik

değer algılarını ve derslerinde kullandıkları öğretim stillerini öğretmenlerin cinsiyet ve öğretmenlik deneyimi sürelerine göre incelemektir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde beyana dayalı olarak tercih ettikleri öğretim stillerini ve bu stillere yönelik değer algılarını ve derslerinde kullandıkları öğretim stillerinin öğretmenlerin cinsiyet ve öğretmenlik deneyimi sürelerine göre karşılaştırmaktır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Günümüz toplumun da hızlı tüketen bireyden çok mevcut şartlarda üreten birey yetiştirilmesi yönünde ilerleme gösteren eğitim-öğretim programları öğrenen merkezli olduğu ve eğitim-öğretim ortamında tüm kararları öğretmenlerin verdiği, öğrencinin öğrenme ortamında aktif olmadığı, gelenekçi yaklaşımdan, öğrencinin bilgiyi özümseyerek bilgiyi yeniden inşaa ettiği, eğitim ortamında, eğitim sürecinde bireyin aktif bir şekilde görev aldığı ve öğrenmenin merkezinde olduğu yani bilgiyi yaparak yaşayarak öğrendiği bir yaklaşıma doğru bir geçiş söz konusudur (Saraç ve Muştı, 2013). Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2006 yılından itibaren kademeli olarak ortaya konan beden eğitimi ve spor dersi öğretim programlarının öğrenci merkezli içeriğe sahip olarak değişim göstermektedir (Serbes ve Cengiz, 2015). Beden eğitimi ve spor alanındaki bu farklılaşma, bireyin durağan durumdan çıkıp bilgiyi özümseyerek, aktif bir şekilde bilginin yeniden oluşturulmasına, bireyin öğrenme sırasında aktif bir şekilde rol almasına vurgu yapmaktadır (Demirhan, 2002). Bu durumdan yola çıkarak, beden eğitimi ve spor öğretim uygulamalarında öğretmenlerden beklenen, eğitim-öğretim ortamında daha çok Mosston'un yelpazesinde yer alan öğrenci merkezli stilleri kullanmalarıdır. Öğrenmenin yapılandırmacı doğasının ve öğrenci öğrenme stillerinin çeşitliliğinin giderek daha fazla tanınması, öğretmenlerin farklı öğretim stilleri kullanma ihtiyacını vurgulamaktadır (Kullina ve Cothran, 2003). Daha önce yapılan araştırmalar incelendiğinde beden eğitimi ve spor öğretiminde ders uygulayıcılarının derslerinde kullandığı stiller ve bu stillere ilişkin değer algılarını inceleyen araştırmalar çok az sayıdadır (Cengiz ve Serbes, 2014; Ertan ve Çiçek, 2003). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kendi beyanına dayalı araştırmalar biraz daha fazla olmasına rağmen (Saraç ve Muştı, 2013; Serbes ve Cengiz, 2015). Derste kullandıkları beyana dayalı gözlem araştırmalar çok sınırlıdır (Hasty, 1997; Parsak ve Saraç, 2019; Saraç- Yılmaz vd., 2005; SueSee ve Edwards, 2011). Bu

yüzden araştırmanın öğretmenlerin beyanına dayalı olarak lise beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında yer alan konular üzerinde uyguladıkları stillerin hangileri olduğunun gözlem yolu ile tespit edilmesinin literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Öğretim stillerinin kullanımına yönelik gözlem araştırmalarında, öğretmenlerin ders uygulamalarına müdahalede bulunulmamış ve öğretmenler ders müfredatında sırası gelen dersi işlemişler ya da öğretmenlerin tercih ettikleri bir üniteye yönelik ders işlemişlerdir. Öğretim stilleri yelpazesinde, belirli bir öğretim stiline tercih edilmesinin öğretmenin kendi kişisel tercihine, öğrenci özelliklerine ve dersin amaçlarına bağlı olduğu vurgulanmaktadır. Bu nedenle araştırma bulguları, öğretmenlerin ders işlemede serbest bırakıldıkları derslerden elde edilen bulgular kıyaslandığında, literatüre katkı sunacaktır.

1.4. Araştırmanın Problemi

Lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullanmayı tercih ettiklerini beyan ettikleri öğretim stilleri, bu stillere yönelik değer algıları, derslerinde kullandıkları mevcut öğretim stilleri öğretmenlerin cinsiyet ve öğretmenlik deneyimi süresine göre farklılaşmakta mıdır?

Alt problemler

- Lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullanmayı tercih ettiklerini beyan ettikleri öğretim stilleri, bu stillere yönelik değer algıları ve derslerinde kullandıkları öğretim stilleri öğretmenlerin cinsiyetine göre anlamlı fark göstermekte midir?
- Lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullanmayı tercih ettiklerini beyan ettikleri öğretim stilleri, bu stillere yönelik değer algıları ve derslerinde kullandıkları öğretim stilleri öğretmenlerin, öğretmenlik deneyimi sürelerine göre anlamlı fark göstermekte midir?

1.5. Sayıtları

Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin doğal beden eğitimi ve spor derslerinden birini işledikleri varsayılmıştır.

1.6. Sınırlılıkları

Bu araştırma yalnızca Adana ilindeki beden eğitimi ve spor öğretmenlerini kapsamıştır.

Bu araştırmada kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile 30 öğretmene ulaşılmıştır.

BÖLÜM 2

ARAŞTIRMANIN KURAMSAL TEMELİ VE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

2.1. Eğitim

Günümüz sosyal hayatında bireyden beklenen ve istenen davranışları kazanmış kişilerin yetiştirilmesinde şüphesiz eğitimin çok önemli payı vardır. Kişileri bedensel, bilişsel, duyuşsal ve sosyal olarak yani gelişimin bütün boyutlarıyla hayata hazırlamak eğitimin en asli görevlerindendir (Işıkgöz, 2015; Yamener, 2001). Ertürk'e (1988) göre eğitim, kişinin kendi davranışlarında kendi yaşantısında bilerek, isteyerek istendik yönde davranış edinme ya da yeni birtakım davranış geliştirme sürecidir (Fidan, 2012). Bu tanımdan hareketle eğitim birtakım kazanımlar için daha önceden yapılmış öğretim programlarıyla gerçekleştirilir. En kapsamlı anlamda eğitim, bireyleri belirli kazanımlara göre donanımlı olarak geliştirme sürecidir. (Fidan, 2012). Eğitim etkinlikleri yürütülürken, öğrencilerde meydana gelmesi hedeflenen tutum değişikliklerinin öğrencinin kendi yaşamı boyunca sürmesi amaçlanmaktadır. Yani eğitim bireyin hayatı boyunca süren bir süreçtir (Erden, 2012). Eğitimin hayat boyu devam etmesi, eğitim-öğretim faaliyetlerinin pasif bir şekilde olmadığı, devamlı aktif ve güncel bir devinime sahip olduğu anlamına gelmektedir. Bu nedenle, eğitim alan bireyin durumu ve aldığı eğitimin özellikleri her seviyede her bireyde farklılık göstermektedir (Ayas, 2013).

2.2. Öğretim

Öğrenmenin olması ve kişide amaçlanan, bireyde beklenen hareket ve davranışların iletilmesi için tasarlanan programların hepsi öğretimin altında toplanır (Fidan, 2012). Harmandar, (2004) öğretimi, bireyleri durağan olmayan şekilde öğrenme ortamında, amaçlanan içeriğin ya da temanın öğrenmesini gerçekleştirmek ve temanın özünü öğretmek için planlanmış hareketlerin bütününe öğretim denir (Harmandar, 2004). Bir başka tanımda Fidan, (2012) öğretimi eğitim kurumlarında yapılan planlı, programlı ve şematik şekilde tanımlamıştır (Fidan, 2012). Örgün eğitim kurumlarındaki öğretim etkinlikleri, en baştan planlanmış şekilde eğitimin hedeflerini oluşturacak şekilde düzenlenmektedir. Öğretim içsel bir süreçtir, bunun gerçekleştirilebilmesi için belirli hedeflere dönük öğrenmeleri oluşturmak üzere öğretimin planlanması, gerçekleştirilmesi ve ölçülmesi gerekmektedir (Senemoğlu, 2018).

2.3. Beden Eğitimi ve Spor

Toplumdaki kişileri genel eğitimin hedefleri doğrultusunda geliştirmek ve yetiştirmek hem temel eğitimin hem de beden eğitimi ve sporun hedefleri arasındadır (Ertürk, 1988). Beden eğitimi, kişiyi topluma hazırlar. Beden eğitimi ve spor, kişinin psiko-motor becerilerini geliştirmek amacıyla bireyin hareketlerinde bilerek isteyerek beden eğitimi ve spor öğretim programının amaçlarına uygun bedensel, duyuşsal, sosyal ve bilişsel farklılık ortaya koyma sürecidir (Tamer ve Pulur, 2001). Beden eğitimi ve spor, kişilerin davranışlarına ilişkin hareketlerdeki değişiklikler yolu ile insan bedeninin kontrolünü, kas ve sinir sisteminin gelişimini sağlayarak bireylerin psikolojik ve bilişsel yönden uyumunu sağlamaktadır (Öçalan ve Erdoğan, 2009). Kişinin birden fazla gelişim alanında ilerlemesi yönünden gelişimini gerçekleştirmesi sebebiyle beden eğitimi ve spor; eğitim programlarının hedeflerinin tamamını sağlayabildiği hemen hemen tek disiplin özelliğindedir (Gülüm, 2008). Beden eğitimi ve spor, kişileri sadece bireyde olması gereken hareket ya da becerilerle donanmış şekilde hazır ve kaliteli şartlara getirmekle bırakmaz, bireyin mevcut durumunda toplumsal yaşamın oluşumunu, gelişimini de hızlı hale getirir. Genel eğitimin bir parçası olan beden eğitimi ve spor dersinden en başta hedeflenen; bireylere beceri ve yeteneklerini ilerletmede, dinamik, sağlıklı ve aktif hayat davranışları kazandırmak, bireylere hedef gösterici olmasıdır (MEB, 2008). Ayrıca okullardaki mevcut eğitim-öğretimin bir parçası olan beden eğitimi ve sporla bireylerin davranış ve becerilerini ilerletmeleri, aktif ve sağlıklı hayatın alışkanlıklarını kazanmada yol gösterici, öğretici olması ve sosyal becerilerini geliştirebilmeleri olarak vurgulanmıştır (Avşar, 2009).

2.4. Ortaöğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı

Çağımızın gerektirdiği koşullarda, sosyal hayatın gereksinimleri ve olması gereken şartlar birlikte öğretim programlarında da farklılaşmalara neden olmaktadır, genç yıllardan bu yana okullu olan öğrencilerin yaşama hazırlanması için gerekli olan içerik ve konu alanları ve bu içerik alanlarına ilişkin tasarımlar, programlar çerçevesinde bulunan mevcut öğretim programları da aktif şekilde tasarlanıp geliştirilir (Işıkgöz, 2015). Milli Eğitim Bakanlığı–MEB- tarafından 2006 yılından itibaren kademeli olarak uygulamaya konan yeni öğretim programı yapılandırmacı anlayışla oluşturulmuştur (MEB, 2008). Öğretim programındaki bu değişim beden eğitimi ve spor öğretim programı alanındaki uygulamaları da etkilemiştir (İnce ve Hünük, 2010). Yapılandırmacı anlayışla bireyin en iyi şekilde bilgiyi özümseyeceği ve bu hedeflerle gerçek hayatta kullanacağı bilgileri nasıl kavrayacağını kazanımlarını en iyi nasıl

gerçekleştireceği üzerinde durmaktadır. Mevcut şartlarda öğrenme ile ilgili yeni normları hedef alan bu kuram; öğretim, öğretmen merkezli değil, öğrenci merkezli özelliğe sahip olmalıdır. Bireyde mevcut bulunan yani var olan bilgi ve yetenekler, eğitim boyunca önemszenmelidir, bireylerin çoklu zekâ alanlarına hitap edilmelidir. Bu durumdan yola çıkarak, beden eğitimi ve spor öğretim programının gerçekleştircilerinden istenen, öğrenme-öğretme sırasında bireylerin bireysel farklılıklar dikkate alınıp buna göre stiller seçmeleridir (Serbes ve Cengiz, 2015).

2.5. Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Öğretim Stilleri

MEB tarafından 2006 yılından itibaren yapılandırmacı anlayışla hazırlanan lise beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında, derslerde öğretmenlerden çok öğrencinin aktif olması ön plana çıkarılmıştır. Yani beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı öğrenci merkezli içeriğe sahip olarak değiştirilmiştir. Bu değişim göz önüne alındığında okullarda gerçekleştiren beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin dersleri öğrenen merkezli stillerle, kendinden buluş, öğrencinin başlatması, değerlendirme yöntemi vb. yöntemlerle dersi işliyor olmalarıdır (Cengiz ve Serbes, 2014). Yapılandırmacı anlayışla oluşturulan beden eğitimi ve spor dersi öğretim programında öğretim metotları olarak birbirinden farklı yöntemlerin, metotların ve stillerin kullanılması ortaya çıkmıştır.

Beden eğitimi ve spor öğretiminde bir hareketin, davranışın bireye öğretilmesinde veya o hareketi öğrencinin kazanmasında pek çok öğretim kuramı literatür de mevcuttur (Demirhan, 2002). Beden eğitimi ve spor alanında ana becerilerin öğrenilmesi yani bireyin kazanması veya bireye öğretilmesi doğru ve iyi bir öğretim ile gerçekleşmektedir (Yıldız ve Kangalgil, 2014). Beden eğitimi ve spor öğretim alanında en çok kabul gören yaklaşım, Mosston ve Asworth'un (2009) "Öğretim Stilleri Yelpazesidir" (İnce ve Hünük, 2010). Mosston ve Ashworth'un öğretim stilleri yelpazesi dünyadaki bütün ülkelerde mevcut yöntemler arasında yer edinmiş öğretim metotlarındandır. Beden eğitimi ve spor dersi öğretiminde, beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarında ve araştırma amaçlı çalışmalarda kullanılmaktadır (Cengiz ve Serbes, 2014). Öğretim stilleri yelpazesi, öğretim stilleri öğretmen merkezli ve öğrenci merkezli olmak üzere iki temel yöntem içinde ele alınır. Bu öğretim stillerinin öğretmen merkezli olmasından öğrenci merkezliye doğru alfabetik olarak ilerlemenin olduğu toplam 11 öğretim stiline ortaya çıktığı görülmektedir (Mosston ve Ashworth, 2009). 11 stilin hepsi birbirinden farklı kazanımlara katkı sağlamaktadır. Bu sebepten dolayı stillerin mevcut yapısı dikkate alınarak ders yöneticilerinin öğrenenlere öğretmek istedikleri konulara hitap edecek olan stili belirleyip ve o stili tercih etmelerinin

yararlı olacağı ve ders yöneticilerinin gerektiğinde derste tek bir stilden değil birden fazla duyuya birden fazla zeka alanına hitap etmesi için çok farklı stilleri kullanmalarının faydalı olacağını belirtmektedir (İnce ve Hünük, 2010). Mosston ve Ashworth tarafından ortaya konan öğretim stilleri yelpazesi beden eğitimi ve spor alanına özgü stiller; öğretmen merkezli stiller komut, alıştırma, eşli çalışma, kendini denetleme, katılım stilleridir. Yönlendirilmiş buluş, problem çözme-tek doğru ve problem çözme-farklı yollar üretimi, öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması, kendine öğretme stilleri ise öğrenci merkezli stillerdir ve stiller alfabetik olarak sıralandıkça sunuş yoluyla öğretim stratejiden buluş yoluyla öğretim stratejiye doğru ilerlemenin olduğu gözlenmektedir (Mosston ve Ashworth 2009).

2.5.1. Komut -A Stili

Komut stilinde, tüm hedeflerin gerçekleşmesi için öğretme ortamında bütün kararları öğretmen tarafından verildiği bir stildir. Öğrencinin ders ortamında bir beceriyi öğrenirken ilk başta ders öğreticisi belirli bir sinyal verir. Farklı bir şekilde ifade etmek gerekirse komut stilinin özünü ders öğreticisi veya onun vekili tarafından verilen komutlar oluşturur. Etkinlik sırasında oluşturulan sorular veya uyarıcıların tamamı tek bir kişiden yani öğretmenden gelir. Öğrencinin tek bir görevi vardır öğretmenin sorularına sinyallerine cevap vermesidir (Mosston ve Asworth, 2009).

2.5.2. Alıştırma - B Stili

Bu stilde yani alıştırma stilinde etkinlik ortamında, ders sırasında bazı, birkaç etkinlik kararlarının ders öğretmeninden öğrenciye aktarılması mevcuttur. Bu stilin merkezinde yani öğretmen-öğrenci ilişkisinin merkezinde belirli kararları öğrencinin aldığı öğrencinin kendisinin bağımsızlaştığı durumlarla artık yeni bir durum meydana gelmektedir (Mosston ve Asworth, 2009).

2.5.3. İşbirliğine Dayalı, Eşli Çalışma - C Stili

Bu stilde bütün öğrencilerin belirli görevleri bulunur ve öğrencilerden biri hareketi yani beceriyi gerçekleştirirken, diğeri eş ise etkinlik yapanı gözleyerek etkinlik yapanla iletişim kurar. Eşlerden biri etkinliği gerçekleştirirken diğeri gözlem yapar eşlerin farkı ise eş gözlerken hem etkinliği yapana geri bildirim vermek hem de ders öğretmeniyle iletişim halinde kalmaktır. Ders öğretmeni, hareketi yapanı ve onu gözlemleyeni izler fakat yalnızca eşlerden geri dönüt verenle iletişim halinde kalır. Bundan önceki stillerden farklı olarak öğretmen bazı görevleri gözlem yapan eşe devreder yani öğretmenin asli görevi aslında farklı ve yeni görevler için uygun ders, etkinlik ortamı oluşturmaktır. Etkinlik yapanı gözlem yapan

eşin görevi ise hem geri bildirim verip hem ders öğretmeniyle iletişim kurmaktır (Mosston ve Ashworth, 2009).

2.5.4. Kendini Denetleme -D Stili

Kendini denetleme stilinde diğer stillerden farklı durumlar ortaya çıkmaktadır yani bu stilde hem öğrenci hem öğretmen için yeni görevler mevcuttur. Bu stilde etkinliğin gerçekleştirene öğrencilere diğer stillerden farklı olarak bir takım yeni sorumluluklar ortaya çıkmaktadır.

Bu stilde öğrenci diğer stillerden daha fazla özgür kararlar almasına olanak sağlamaktadır. Bu stilde öğrenci kendi seviyesini görür, seviyesinin farkına varır ve kendisi için değerlendirme kriterleri bireysel ve nesnel şekilde gerçekleşmektedir (Mosston ve Ashworth, 2009).

2.5.5. Katılım -E Stili

Katılım stili, öğrencilere herkesin kendi seviyesine uygun şekilde katılmasını sağlar. Bu durum diğer stillerde olmayan bir özelliktir. Katılım stilinde en önemli özellik bireyselliğe yani her öğrencinin seviyesine uygun şekilde katılma şansı vermektedir. Bu stilde her öğrenci kendi seviyesine göre değerlendirilir (Mosston ve Ashworth, 2009).

2.5.6. Yönlendirilmiş Buluş -F Stili

Yönlendirilmiş buluş stilinde, diğer stillerden farklı olarak ders ortamında öğrenci ve öğretmen ilişkisinde yeni ve farklı bir ortam olmasıdır. Ders sırasında öğretmen bir takım hazırladığı soruları öğrencilere sorar öğrenciler sorulara doğru yanıtlar vererek doğru cevabın bulunmasını yani doğru yanıtı bulurlar. Soru cevap ilişkisinin sonunda ortaya sadece bir tek doğru cevap çıkar (Mosston ve Ashworth, 2009).

2.5.7. Problem Çözme – Tek Doğru -G Stili

Öğrenci, belirli hedefler kazanımlar iklimini arama ve keşfetme işine ait bir takım sorulara ilk defa girer. Buraya kadar, muhtevaya içeriğe yönelik birtakım çalışmalar ile ilgili kararları öğretmen vermiştir-öğrencinin hedefi, ya becerinin aynısını yapmak ve uygulamak ya da belirli amaçları ortaya çıkarmaktır. Problem çözme – tek doğru stilinde, öğrenci belirli kurallar çerçevesinde, çeşitlilik için kişinin seviyesi ile uğraşmasını hedefler; öğrenciyi var olanın ilerisine geçmeye davet eder (Mosston ve Ashworth, 2009).

2.5.8. Problem Çözme – Farklı Yollar Üretimi -H Stili

Öğretmen tarafından oluşturulmuş sorulara öğrenciler tek yanıt ya da birden fazla yanıt verebilirler. Diğer stilde olduğu gibi öğrenciler bu stilde yönlendirme yapılmaz cevapları öğrencilerin kendileri bulmaları sağlanır bu stilde amaç bilinenin ötesine geçmeye çalışmaktır bu stil sonucunda yönlendirme yapıldıktan sonra verilen cevaplarla ortaya buluş çıkmış olur (Mosston ve Ashworth, 2009).

2.5.9. Kişisel Program – Öğrencinin Tasarımı -I Stili

Yönlendirilmiş buluş stilinde öncelikle, öğrencinin cevapları, ders öğretmeninin kendi hazırladığı ve titizlikle belirlediği bir takım soru ve bu sorular için oluşturulmuş ipuçlarına bağlıdır. Öğrenciler tarafından verilmiş cevaplar sonuçta ortaya çıkacak olan buluşu belirler. Kişisel program – öğrencinin tasarımı stilinde, farklı ortaya çıkarım işlemi, öğrenciye farklı cevaplar beceriler bulmada daha büyük bir bireysellik tanır. Öğreticiye veya öğrenme ortamına bağımlılığı azaltır. Öğrencinin her cevabı, öğretici tarafından ortaya konan ekstra bir ipucu istemez. Bu stilin temelinde öğretmen ve öğrenci arasında karşılıklı ve güçlü bir ilişki ortaya çıkar. Bu stilde öğrenci diğer stillere göre daha bireysel yeteneklere sahip olur (Mosston ve Ashworth, 2009).

2.5.10. Öğrencinin Başlatması -J Stili

Bu stil uygulanması ve gerçekleştirilmesi açısından I stiline benzetilse de bu stil I stilinden yapı olarak çok farklı özellikleri içinde barındırır. İlk defa bu stilde birey stili kendi başlatır. Öğrenci bireysel gelişimi için, kendi gelişimi için bir takım inceleme yapmaya veya onu bulup düzenleme yapmaya program yapıp yaptığı programı düzenleyerek programı gerçekleştirip gerçekleştiremeyeceğinin farkına varır. Ders öğretmenine öğrenci bu stilde öğrenci bazı hedefleri gerçekleştirmek için öğretmene başvuruda bulunur. Bu özellik diğer stillerden farklı bir özellik olarak karşımıza çıkar bu durum öğretmen ve öğrenci açısından yeni görevler ortaya çıkartır. Bu stilin ana yapısı kişinin kendisi öğrenme işini başlatmasıdır. Bu stilde bireysellik mevcuttur (Mosston ve Ashworth, 2009).

2.5.11. Kendine Kendine Öğretme - K Stili

Yelpaze görevlerin öğretmenden öğrenciye aktarılmasını sağlayan K stili ortaya çıkar. Bu stil sadece sınıfta değil birey kendini geliştirme durumları olan her mekan da veya etkinlik ortamlarında gerçekleşir. Bu stilde, daha önce verilen stillerden farklı olarak ders veya etkinlik ortamında bütün yetkiler aynı kişi tarafından verilir. Bu stilde diğer stillerden farklı olarak öğrenci bütün sorumlulukları öğrenci alır. Sorumluluk ve öğrenme karşılıklı

sorumluluk anlayışıyla birlikte gerçekleşir (Mosston ve Ashworth, 2009).

2.6. Ulusal Araştırmalar

Türkiye’de beden eğitimi ve spor derslerinde kullanılan yöntemler ile ilgili Mosston ve Asworth (2009) tarafından tanıtılan öğretim stilleri için birçok deneysel ve betimsel araştırmalar yapılmıştır (Alp, 2018; İnce ve Hünük, 2010; Saraç ve Muştı, 2013; Serbes ve Cengiz, 2015; Yoncalık, 2009). Bu araştırmalarda beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerini cinsiyet, mesleki deneyim ve değer algıları gibi çeşitli değişkenler açısından karşılaştırılmıştır. Türkiye’deki araştırma sonuçlarına bakıldığında, uluslararası araştırmalara paralel şekilde en fazla öğretmen merkezli öğretim stillerinin tercih edildiği görülmüştür (Ağgez, 2015; Aktop ve Karahan, 2012; Cengiz ve Serbes, 2014; İnce ve Hünük, 2010; Parsak ve Saraç, 2019; Saraç-Yılmaz vd., 2005; Sevilmiş ve Yıldız, 2019; Şirinkan ve Erciş, 2009; Yıldız ve Karakullukçu, 2019). Bu araştırmalarda öğretmen merkezli stillerden, alıştırma ve komut stilleri en fazla kullanılan stillerdir.

2.6.1. Ulusal Düzeyde Gözleme Dayalı Araştırmalar

Alan yazın incelendiğinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullandıkları öğretim stillerinin belirlenmesine yönelik araştırmalar oldukça sınırlıdır (Parsak ve Saraç, 2018; Saraç-Yılmaz vd., 2005). Daha önce gözleme dayalı Saraç- Yılmaz vd. (2005) tarafından, 30 beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ders zaman yönetimi davranışları ve öğretmenlerin tercih ettikleri öğretim yöntemlerinin belirlenmesine yönelik yapılan çalışmada; öğretmenler derslerinde daha çok öğretmen merkezli stillerden, alıştırma ve komut stillerini kullandıkları görülmüştür. Ayrıca yapılan bu çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin büyük bir zamanı yönetim etkinliğine ayırdığı da görülmüştür (Saraç- Yılmaz vd., 2005).

Daha güncel bir çalışmada Parsak ve Saraç (2018) 120 beden eğitimi ve spor öğretmenin katılımıyla yapılan çalışmada öğretmenlerin kendi beyanlarına dayalı olarak derslerinde fiili olarak uyguladıkları öğretim stillerini belirlemeye yönelik çalışmada; öğretmenler öğretmen merkezli stilleri öğrenci merkezli stillere göre daha fazla kullanmakta olduğunu, öğretmenlerin en fazla komut ve alıştırma stilini; en az, öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerini kullandıklarını tespit etmişlerdir. Öğretmenlerin öğretim stilleri hakkında değer algılarına bakıldığında; eğlence, öğrenme, motivasyon açısından öğretmen merkezli stillere daha çok değer verdikleri belirlenmiştir. “Eğlence” boyutunda, en fazla alıştırma stili ve komut stili; en az, kendi kendine öğretme stili ve kendini denetleme

stiline, “öğrenme” boyutunda en fazla komut stili ve alıştırma stili en az öğrencinin başlatması stili ve kendi kendine öğretme stillerine, “motivasyon” boyutunda en fazla komut stiline ve alıştırma stiline en az kendini denetleme stiline ve kendi kendine öğretme stillerine değer verdikleri tespit edilmiştir. Yine aynı çalışmada öğretim stillerinin cinsiyete göre dağılımına bakıldığında en fazla komut stili ve alıştırma stili tercih edildiği görülmüştür (Parsak ve Saraç, 2019).

2.6.2. Ulusal Düzeyde Beyana Dayalı Araştırmalar

Türkiye’de daha önce yapılan çalışmalara bakıldığında daha çok beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının beyanlarına dayalı olarak yapılan çalışmalardan oluşmaktadır (Aktop ve Karahan, 2012; Sevilmiş ve Yıldız, 2019). Bu çalışmalarda da gözlem araştırmalarında olduğu gibi daha çok öğretmen merkezli stillerden komut ve alıştırma stillerinin kullanıldığı görülmüştür. Daha önce yapılan bu araştırmaların birinde Demiral (2021) tarafından yapılan çalışmada; Araştırmaya katılan öğretmenler tarafından en çok değer verilen stiller komut stili ve alıştırma stiline olduğu en az değer verilen stiller ise kendi kendine öğretme stili ve öğrencinin başlatması stili olarak bulunmuştur. Aynı araştırmada en çok kullanılan stiller komut ve alıştırma stili iken, en az kullanılan stiller ise; kendi kendine öğretme ve öğrencinin başlatması stili olarak sıralandığı görülmüştür. Beden eğitimi derslerinde öğretmenlerin, araştırmaya katılan öğrencilere eğlenme, öğrenme ve motivasyon sağlama boyutlarında; “motivasyon” açısından komut stili, alıştırma stili ve eşli çalışma stili; “öğrenme” açısından komut stili, alıştırma stili ve katılım stili; “eğlence” açısından komut stili, alıştırma stili ve katılım stiline en fazla değer verdikleri görülmüştür (Demiral, 2021).

Bir diğer ulusal çalışmada Aktop ve Karahan (2012) öğretmenlerin kendi beyan ettikleri görüşleri incelemek ve öğretim yöntemlerinin seçiminde cinsiyet farklılıklarını araştırmak amacıyla yaptıkları çalışmada; diğer ulusal araştırmalara paralel şekilde araştırmaya katılan kadın ve erkek öğretmenler en fazla sunuş yoluyla öğretimi yani öğretmen merkezli stilleri tercih ettikleri görülmüştür. Kadın öğretmenler en fazla komut stilini; erkek öğretmenler ise uygulama stilini tercih etmişlerdir (Aktop ve Karahan, 2012).

Bir diğer çalışmada Saraç ve Muştı (2013) Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının şahsi görüşlerine dayalı olarak kullandıkları ve değer verdikleri stiller hakkında yaptıkları araştırmada; öğretmen adayları öğretmen merkezli stilleri tercih ettiklerini tespit etmişlerdir. Aynı çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları en fazla komut stilini, alıştırma stilini ve eşli çalışma stillerini tercih ederken; en az öğrencinin tasarımı stilini, öğrencinin başlatması stilini ve kendi kendine öğretme stilini tercih etmişlerdir. Öğretmen

adaylarının yine öğretmen merkezli stillerden komut stili, alıştırma stili ve eşli çalışma stillerinin dersi eğlenceli, öğrenmeye yardımcı ve motive edici hale getirdiğini düşündüklerini ortaya koymuşlardır. Öğretmen adaylarının dersi en az eğlenceli hale getiren stillerin, öğrencinin başlatması stili ve kendini denetleme stili olduğu bulunmuştur. Kadın ve erkek öğretmen adaylarının öğretim stillerini tercih etme durumları incelendiğinde, kadın adayların alıştırma stilini, erkek adayların da katılım stilini daha fazla tercih ettikleri görülmüştür (Saraç ve Muştu, 2013).

Serbes ve Cengiz (2015) tarafından yapılan sınıf öğretmeni ve beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının tercih ettikleri öğretim stilleri çalışmalarında; beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının en çok tercih ettiği öğretim stilleri komut ve alıştırma stili; en az tercih ettikleri öğretim stilleri öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stilidir. Aynı araştırmada öğretmen adaylarının öğretmen merkezli stilleri tercih etme ile stillere ilişkin değer algıları benzer şekilde yüksek çıkmıştır (Serbes ve Cengiz, 2015). Bir diğer çalışmada Cengiz ve Serbes (2014) Türkiye’deki beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının tercih ettikleri öğretim stilleri ve stillere yönelik değer algıları ile ilgili yaptıkları çalışmada; beden eğitimi öğretmen adaylarının en çok tercih ettikleri öğretim stilleri komut ve alıştırma stilleri iken en az tercih ettikleri stiller öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stilleri olduğu belirlenmiştir. Aynı çalışmada araştırmaya katılan öğretmen adaylarının komut, alıştırma ve eşli çalışma stillerine daha çok değer verdikleri tespit edilmiştir (Cengiz ve Serbes, 2014).

Ağgez (2015) beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından kullanılan öğretim stillerini belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada; katılımcılar tarafından sunuş yoluyla öğretim stilleri içerisinde yer alan komut ve alıştırma stilleri daha çok kullanılırken; buluş yoluyla öğretim stilleri içerisinde yer alan öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerinin daha az kullandıkları görülmüştür. Öğretmenlerin cinsiyetleri göz önünde bulundurulduğunda herhangi bir anlamlı farklılıkla karşılaşılmamıştır, kadın ve erkek öğretmenler en fazla komut ve alıştırma stillerini tercih ettikleri görülmüştür (Ağgez, 2015). Dedeşah (2020) tarafından sınıf öğretmenleri ile oyun ve fiziki etkinlikler dersinde kullanılan öğretim stillerinin belirlenmesi amacıyla yaptığı çalışmada; araştırmaya katılan öğretmenlerin en fazla komut stilini ve alıştırma stilini tercih ettiği görülmüştür. Cinsiyet ve hizmet süresine bakıldığında öğretim stillerinde yalnızca “öğrencinin başlatma stilinde” anlamlı bir farklılığa rastlanırken diğer öğretim stillerinde anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (Dedeşah, 2020).

Yıldız ve Karakullukçu (2019) tarafından yapılan araştırmada devlet ve özel okullarda görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin komut ve alıştırma stilini daha fazla tercih

ettiği görülmüştür. Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin daha az tercih ettikleri stiller ise öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stilleri olmuştur. Araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin değer algıları incelendiğinde öğretmenler sunuş yoluyla öğretim stillerini buluş yoluyla öğretim stillerinden daha fazla tercih ettikleri görülmüştür (Yıldız ve Karakullukçu, 2019). Bir diğer araştırmada Sevilmiş ve Yıldız (2021) araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenleri ders verirken en fazla öğretmen merkezli stillerden; komut, alıştırma ve eşli çalışma stillerini kullandıklarını, öğrenen merkezli stillerden olan; kendi kendine öğrenme, problem çözme stili: tek doğru, problem çözme stili: farklı yollar üretimi stillerini kullanmadıkları ortaya çıkmıştır (Sevilmiş ve Yıldız, 2021). İnce ve Hünük (2010) deneyimli beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kullandıkları öğretim stilleri ve stillere ilişkin değer algılarını belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada, öğretmenler en çok öğretmen merkezli stillerden komut ve alıştırma stilini kullandıkları en az ise öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerini kullandıkları görülmüştür. Aynı çalışmada araştırmaya katılan deneyimli beden eğitimi ve spor öğretmenleri en çok alıştırma ve komut stillerine en az öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerine değer verdikleri tespit edilmiştir (İnce ve Hünük, 2010).

2.7. Uluslararası Araştırmalar

Dünyada bundan önce birçok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmaları incelediğimizde genellikle çoğu çalışma üstün körü yapılan çalışmalardan oluşmaktadır. Derinlemesine yapılan çalışmalar çok az düzeydedir. Bu çalışmalar beden eğitimi ve spor öğretmenlerine ya da beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının beyanına dayalı yapılan çalışmalardır (Fernandez ve Espada, 2021; Kulinna ve Cothran, 2003). Daha önce yapılan çalışmalardan gözleme dayalı olarak yapılan çalışmalar beyana dayalı olarak yapılan çalışmalara göre daha azdır (Hasty, 1997; SueSee ve Edwards, 2011). Daha önce yapılan bu çalışmalarda beden eğitimi ve spor öğretmenlerine veya öğretmen adaylarının cinsiyet, yaş, mesleki deneyim vb. değişkenlerle karşılaştırılmıştır. Ayrıca bu çalışmalarda öğretmenlerin öğretim stillerine olan değer algılarının belirlenmesine yönelik incelemelerde yapılmıştır.

2.7.1. Uluslararası Düzeyde Gözleme Dayalı Araştırmalar

SueSee ve Edwards'ın (2011), Avustralya'daki 9 beden eğitimi öğretmenleriyle yaptığı çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin gerçek ders ortamında kullandıkları öğretim stillerinin belirlenmesine yönelik araştırmalarında, beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kendi beyanlarında çok çeşitli öğretim stillerini kullanmayı tercih ettiklerini belirtmelerine rağmen, gerçek uygulama derslerinde aynı çeşitliliğe rastlanmamıştır. Araştırmacılar öğretmenlerin en fazla komut ve alıştırma stilini kullandıklarını; katılım, yönlendirilmiş buluş, problem çözme-tek doğru, öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması, kendi kendine öğretme stillerini hiç kullanmadıklarını gözlemlemişlerdir (SueSee ve Edwards, 2011). Bir diğer araştırmada İngiltere de Hasty (1997), tarafından yapılan araştırmada İngiliz ulusal müfredatının beden eğitimi öğretmenlerinin öğretim yöntemleri kullanımına etkisini incelediği araştırmada müfredattaki değişiklikler öncesi ve sonrasında beden eğitimi öğretmenlerinin derslerini gözlemlemiş ve araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullandıkları stilleri belirlemiştir. Araştırmada en fazla öğretmen merkezli stillerden alıştırma yöntemini kullandıkları ve dersin büyük kısmında yönetsel etkinlikleri kullandıkları tespit edilmiştir (Hasty, 1997).

2.7.2. Uluslararası Düzeyde Beyana Dayalı Araştırmalar

Mosston ve Ashworth (2009) tarafından ortaya konan öğretim stillerine yönelik ABD, İngiltere, Kanada, Finlandiya, İspanya, Yunanistan, Avustralya gibi uluslararası alanda birçok araştırma yapılmış olup bu araştırmalarla stiller birbiri ile karşılaştırılmıştır. Yurtdışında yapılan bu araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin daha çok sunuş yoluyla öğretim stilleri içinde yer alan “komut” ve “alıştırma” stillerini kullandıkları, buluş yoluyla öğretim stilleri içinde yer alan “öğrencinin başlatması”, “kendi kendine öğretme” stillerini ise sınırlı olarak kullandıkları belirlenmiştir (Fernandez ve Espada, 2021; Jaakkola ve Watt, 2011; Kulinna ve Cothran, 2003; SueSee ve Edwards, 2011; Sympas, Digelidis ve Watt, 2016;).

Amerika örnekleminde Kulinna ve Cothran (2003) tarafından beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile şahsi görüşlerine dayalı olarak yapılan araştırmada, öğretmenlerin en fazla kullandıkları stillerin öğretmen merkezli stillerden, komut ve alıştırma stilleri; en az kullanılan stillerin öğrenci merkezli stillerden, kendi kendine öğretme ve öğrencinin başlatması stili olduğunu ortaya koymuşlardır. Aynı şekilde Finlandiya örnekleminde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerini cinsiyet, öğretim deneyimi gibi değişkenler

açısından inceleyen Jaakkola ve Watt (2011) en fazla komut ve alıştırma stillerini, en az ise kendini denetleme ve problem çözme stillerini kullandıklarını araştırma sonucunda belirtmişlerdir (Jaakkola ve Watt, 2011). Bir diğer Amerika örneğinde Cothran vd., (2005) beden eğitimi ve spor öğretim stillerinin farklı ülkelerde (Amerika, Kore, Avustralya, Fransa, Portekiz, Kanada ve İngiltere) kullanım durumlarını, öğretmenlerin şahsi görüşlerine dayalı olarak kullanmaları ve inançlarıyla ilgili bir anket doldurtmuşlardır. Bu anket sonucunda araştırmaya katılan öğretmenlerin Kore ve Portekiz de daha çok öğreten merkezli stillerden komut ve alıştırma stillerini kullandıklarını, İngiltere, Kanada ve Avustralya'daki öğretmenlere göre daha fazla tercih ettiklerini göstermiştir.

Avustralya örneğinde SueSee, Pill ve Edwards (2016) tarafından yapılan araştırmada, oyun tabanlı yaklaşımları öğretmen ve öğrenci arasındaki kararları incelemek amacıyla yaptıkları araştırmada öğrenciler için motivasyon ve katılımın fazla olduğu stillerin; alıştırma stili ve yönlendirilmiş buluş stili olduğu bulunmuştur (SueSee, Pill ve Edwards, 2016).

Yunanistan örneğinde Sympas, Digelidis ve Watt (2016) tarafından yapılan çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin kendi bildirdikleri stilleri kullanımları ve bu stillerin kullanımının öğrenciler için faydalarının algılarını incelemişlerdir. Bu araştırma sonucunda alıştırma, komut ve katılım stilleri araştırmaya katılan öğretmenler tarafından daha fazla tercih edilmiştir. Ayrıca beden eğitimi ve spor öğretmenleri kendilerini en fazla komut stilinde üstün görmüşlerdir (Sympas, Digelidis ve Watt, 2016).

İngiltere örneğinde ise Morgan, Kingston ve Sproule (2005) farklı öğretim stillerinin öğretime etkisi, öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal özelliklerini etkileyen davranışları incelemişlerdir ve araştırma sonucunda eşli çalışma ve yönlendirilmiş buluş stili, komut ve alıştırma stilinden daha fazla kullanıldığı ortaya konmuştur (Morgan, Kingston ve Sproule, 2005).

İspanya örneğinde Fernandez ve Espada (2021) tarafından yapılan Madridde rastgele seçilmiş 455 ilkokul ve ortaokul beden eğitimi ve spor öğretmeni üzerinde yapılan araştırmada komut stilinin fiziksel aktivite ve spor bilimlerinde en fazla tercih edilen stil olduğu, problem çözme ve yönlendirilmiş buluş gibi stiller ise kullanılmadığı görülmüştür (Fernandez ve Espada, 2021). Moreno ve Julia (2019) yaptıkları çalışmada problem çözme ve komut stillerini karşılaştırmak amacıyla 50 öğrenci üzerinde yaptıkları araştırmada, öğrenciler tarafından problem çözme stilinde bilişsel katılımın daha fazla olduğunu, problem çözme stilinin daha fazla tercih edildiğini çünkü problem çözme stilinin öğrencilerin kendi hızlarında çalışmak için daha fazla özgürlük vererek onların yaratıcılığını ve iş birliği çalışmada

gelişimlerine katkıda bulunduğunu göstermiştir. Komut stiliyle pratik yapmak, bireyde özgüven eksikliği yaptığını belirtmişlerdir (Moreno ve Julia, 2019). Sanchez, Byra ve Wallhead (2012) tarafından yapılan çalışmada ise, öğrencilerin öğretimin komut, alıştırma ve katılım stillerinde yürütülen beden eğitimi ve spor derslerinde fiziksel, bilişsel ve sosyal katılım algılarını ve farklı stiller tercihlerini araştırmışlardır. Araştırma sonucunda komut ve alıştırma stili tercihi açısından kıyaslandığında katılım stili ile işlenen derste fiziksel ve bilişsel olarak daha fazla aktif katılım olduğunu araştırma sonucunda bulunmuştur (Sanchez, Byra ve Wallhead, 2012). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının kullandıkları öğretim stillerini belirlemek amacıyla Parker ve Curtner—Smith (2012), yaptıkları çalışmada öğretmen adaylarının öğretim stillerine yönelik yaptıkları çalışmada hem beden eğitimi ve spor dersinde hem de spor eğitiminde en fazla öğretmen merkezli stillerden olan alıştırma stilini kullandıkları tespit edilmiştir (Parker ve Curtner-Smith, 2012)

BÖLÜM 3

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada, belirlenen konudaki mevcut durumları araştırmak, sonuca ulaşmayı hedefleyen betimsel model kullanılmıştır. Betimsel incelemelerde uygulanan teknikler, kıyaslamalı ve bağlâşım teknikler de dahil olan bireyin kendi beyanına bağılı olarak ortaya

konan tarama yöntemi kullanılmıştır. Tarama modeli betimsel çalışmalar örneğı içerisinde mevcut durumda, araştırmanın hedefine uygun ve kullanışlı bir süreçle mevcut olan olayı veya olguyu aynı şekilde ortaya çıkaran bir yöntemdir (Karasar, 2012). Araştırma da mevcut durumları ya da daha önceden beri var olan sorunları, belirli kriterlere göre ölçerek mevcut durumlar arasındaki ilişkileri ortaya çıkarmayı amaçlayan modeldir. Araştırılan mevcut durumun ayrıntılı bir durumda anlatılması, gösterilmesi temel alınır. Araştırma boyunca mevcut durumlar da herhangi bir farklılık olmadan araştırma bitirilmiştir (Karasar, 2012).

3.2. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Bu araştırmanın katılımcılarını Adana da merkez ilçelerde Anadolu lise düzeyinde çalışan beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklemini öğretmenlik deneyim süreleri ve cinsiyetleri göz önüne alınarak kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenmiş 25 farklı okulda görev yapan 30 öğretmen oluşturmıştır. Tablo 1 de belirtildiğı üzere araştırmaya katılmış olan öğretmenlerin, cinsiyet ve öğretmenlik deneyim süresine göre öğretmenlik deneyim süresi 15 yıl ve altı olan (4 Kadın, 11 Erkek) öğretmenlik deneyim süresi 16 yıl ve üstü olan (6 Kadın, 9 Erkek) 10 kadın ve 20 erkek olmak üzere 30 öğretmenden oluşmuştur. Araştırmaya katılan kadın öğretmenlerin yaş ortalaması 41.07, erkek öğretmenlerin yaş ortalaması ise 42.55 olarak belirlenmiştir. Katılımcılar öğretmenlik deneyimi süresine göre ise 15 yıl ve altı, 16 yıl ve üzeri olacak şekilde incelenmiştir (Ural ve Kılıç, 2006).

Tablo 1 Çalışma grubunun demografik özellikleri

Öğretmenlik Deneyimi	Cinsiyet	
	Kadın	Erkek
≤ 15	4	11
≥ 16	6	9
Toplam	10	20

3.3. Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada verileri oluşturmak amacıyla Beden Eğitimi Öğretmenleri Öğretim Stilleri Değer Algıları Anketi-BEÖSDA, Kişisel Bilgi Formu - KBF, Gözlem Formu –FITS ve Öğretim Stilleri Belirleme Aracı -ÖSBA kullanılmıştır.

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu (KBF)

Kişisel Bilgi Formu'nda katılımcılara ait kişisel bilgiler ve öğretmenlik deneyimi süresine ait bilgiler yer almıştır.

3.3.2. Beden Eğitimi Öğretmenleri Öğretim Stilleri Değer Algıları Anketi (BEÖSDA)

Bu araştırmada öğretmenlerin tercih ettikleri beden eğitimi öğretmenleri öğretim stilleri ve stillere yönelik değer algıları anketi Kulinna ve Cothran (2003) tarafından oluşturulan, İnce ve Hünük (2010) tarafından Türkçeye çevrilen beden eğitimi öğretmenleri öğretim stilleri değer algıları anketi kullanılmıştır. Araştırmanın verilerini oluşturmak için oluşturulan veri toplama aracı konu merkezli- içerik merkezli ve öğrenci-öğrenen merkezli olarak iki merkezli olarak geliştirilmiştir. İçerik-konu merkezli stillerde toplam 5 öğretim stili mevcuttur; komut, alıştırma, eşli çalışma, kendini denetleme, katılım stilleridir. Öğrenci-öğrenen merkezli stillerde ise toplam 6 stil mevcuttur; yönlendirilmiş buluş, problem çözme-tek doğru, problem çözme-farklı yollar üretimi, öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması, kendi kendine öğretme stilleridir. Ankette bütün stillere ait toplam 11 adet soru bulunmaktadır. Bu 11 adet soruya ait 5'li Likert ölçeğinde Hiç, Nadiren, Ara Sıra, Sıklıkla, Her zaman şeklinde cevaplanan 4'er soru mevcuttur. Sorular ilk önce katılımcıların alakalı öğretim stilini derslerinde tercih etme seviyelerini ölçmek için sorulan “Bu yöntemle beden eğitimi dersini işlemekteyim” sorusudur. Diğer sorularda öğretmenlerin alakalı stilin sırayla

öğrenenler için dersi eğlenceli hale getirmesi ikinci soruda, “eğlence”, üçüncü soruda, yetenek ve terimleri kazanmaya destek olması “öğrenme” ve dördüncü soruda derse karşı öğrencileri öğrenmeye motive etmesi “motivasyon” ile ilişkili öğretmenlerin stille ilgili “değer algılarını” tespit etmeye yarayan sorulardır.

Kulinna ve Cothran (2003), tarafından “Beden Eğitimi Öğretmenleri Öğretim Stilleri Değer Algıları” anketini geliştiren anketin “iç tutarlılık kat sayısını” 0.86 ile 0.91 arasında bulunduğunu belirtmişlerdir. İnce ve Hünük (2010), tarafından anketin Türkçe’ye uyarlanmasını sağlayan anketin “iç tutarlılık kat sayısını” 0.86 ile 0.95 arasında olduğunu tespit etmişlerdir. Bu araştırmada güvenirlik katsayısı Komut stili= .93, Alıştırma stili=.99, Eşli çalışma stili=.99, Kendini denetleme stili=.97, Katılım stili=.95, Yönlendirilmiş buluş stili=.98, Problem çözme tek doğru stili=.97, Problem çözme farklı yollar üretimi stili=.97, Öğrencinin tasarımı stili=.97, Öğrencinin başlatması stili=.98, Kendi kendine öğretme stili=.98 olarak hesaplanmıştır.

3.3.3. Öğretim Stilleri Belirleme Aracı (ÖSBA)

Araştırmada katılımcıların okullarda uygulanan programların sınıfta öğretmenler tarafından öğrencilerle ders yaparken bir ders süresinde mevcut olan 11 stilden hangi öğretim stilini kullandığını gözlemlemek için oluşturulan yani tasarlanan stil belirleme aracı, Hasty (1997) tarafından, Mosston ve Ashworth’un öğretim stilleri yelpazesinde bulunan mevcut stillerin nitelikleri belirlenerek bu araç geliştirilmiştir. Mevcut olan stiller ve stillere yönelik derste hiçbir aktivite ya da kazanımları gerçekleştirmeye yönelik çalışma yapılmadığı zamanlar için mevcut veri formuna “Yönetim” bölümü koyulmuştur (Hasty, 1997). Ortaya konan bu gözlem yapma aracında “observe” ve “record” ses bölümleri mevcuttur bu ses bölümlerinin zaman aralığı ise 10 saniyedir. Bu gözlem aracında 20 saniye aralıklarla öğretmenlerin kullandığı öğretim stilleri gözlenerek mevcut olan gözlem formuna işaretleme yapılmaktadır. Öğretmenlerin derslerinde kullandığı öğretmen merkezli ya da öğrenci merkezli olan 11 stil belirlenmektedir. Gözlem yapılan derste stillerin arası ve yüzdesi ayrı ayrı hesaplanmıştır. Örnek verilirse; ders 20 dakikaysa (60 ara) ve C stili olarak 30 ara işaretlendiyse, C stilinin verisi $(20/60 \times 100 = 33)$ %33 belirlenmiştir (Curtner-Smith, 2001; Hasty, 1997). Gözlem yapılan ders videolarının %10’u aynı birey tarafından 2 defa izlenmiştir. Aynı birey tarafından izlenen kayıtların gözlem güvenirliği formundaki işaretlemelerin arasındaki güvenirlik katsayısı Van der Mars ‘ın gözlemci güvenirlik formülü (Van der Mars, 1989) ile hesaplanmıştır. Aynı birey tarafından izlenen kayıtların Cronbach Alpha değeri %77 oranına ulaşılmıştır. Kayıt altına alınan toplam ders videolarının %10’u

ayrı iki birey tarafından izlenmiş ve iki bireyin gözlem yüzdesi yani bireyler arası güvenilirlik katsayısı Van der Mars'ın formülü ile hesaplanmış ve % 82 bulunmuştur (Van der Mars, 1989).

Formül 1 *Gözlem güvenilirliği formülü*

$$\frac{\text{Uyuşan madde sayısı}}{\text{Uyuşan madde sayısı} + \text{Uyuşmayan madde sayısı}} \times 100$$

3.4. Veri Toplama Süreci

Araştırma için veri oluşturma sürecine başlanmadan önce Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'ndan onay belgesi alınmıştır. Daha sonra MEB'in okullarda araştırma yapmak için izin veren bölümüne, (<https://ayse.meb.gov.tr/>) etik kurul onay belgesi, araştırma önerisi örneği, araştırmada kullanılacak ölçeklerin izin belgesi, araştırma da kayıt alınacak okulların listesi ve başvuru taahhütnamesi sisteme yüklenerek okullarda ders kayıtları yapma izin belgesi alınmıştır. İzin belgesi alındıktan sonra gözlem yapılacak okulların müdürlerine izin belgesi beyan edilerek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinin videoya alınabilmesi için okul müdüründen izin alınmıştır. Okul müdüründen izin alındıktan sonra araştırmaya gönüllü olarak katılacak olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden müsaade alınmıştır ve yalnızca araştırmaya istekli olarak katılmak isteyen öğretmenlerden randevu alınmıştır. Yapılacak çalışma için ders öğretmenlerinden kayıt için ders günü ve ders saati belirlenmiştir. Araştırmaya katılacak öğretmenlerden 1 kadın ve 1 erkek olmak üzere aynı okuldan en fazla 2 öğretmenin dersi kayıt altına alınmıştır. Kayıt yapılmadan önce ders öğretmenine “KBF” ve “BEÖSDA” yapılmıştır. Öğretmenlere ders öncesi gerekli anketler yapıldıktan sonra öğretmenlerin dersleri uygun açıyla tüm derste yapılan etkinlikleri görecektir şekilde videoya kaydedilmiştir. Araştırma kapsamında kayıt altına alınan dersler ı-phone 13 pro ve tripod yardımıyla videoya kaydedilmiştir. Kamera tripod üzerine sabitlenerek okul bahçesinde ders yapılan alanı gören bir noktaya derste yapılan bütün aktiviteleri görecektir şekilde sabit açıyla yerleştirilmiştir. 40dk'lık ders zili çaldığında kayıt almaya başlanmış olup öğretmen dersi bitirdiğinde kayıt sonlandırılmıştır. Kayıt altına alınan videolar Samsung M3 Portable 1 TB taşınabilir belleğe kaydedilip kapalı bir dolapta

muhafaza edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamının video kayıtları tamamlandıktan sonra GOM Player ve Windows Media Player yardımı ile kaydedilen görüntüler izlenmiştir.

3.5. Veri Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde, verilerin normal dağılmadığı gözlenmiştir, bu durumda Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Ayrıca verilerin analizinde IBM SPSS 25.0 istatistik analiz programı kullanılmıştır.

BÖLÜM 4

BULGULAR

4.1. Katılımcıların Öğretim Stili Tercihlerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırması

Araştırmaya katılan kadın ve erkek lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stili tercihleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları Komut (U= 94.50, p= .79), Alıştırma (U= 80.00, p= .35), Eşli Çalışma (U= 80.50, p= .38), Kendini Denetleme (U= 77.50, p= .31), Katılım (U= 92.00, p= .71), Yönlendirilmiş Buluş (U= 71.00, p= .19), Problem Çözme-Tek Doğru (U= 71.50, p= .19), Problem Çözme-Farklı Yollar Üretimi (U= 69.00, p= .16), Öğrencinin Tasarımı (U= 81.50, p= .41), Öğrencinin Başlatması (U= 98.00, p= .93) ve Kendi Kendine Öğretme (U= 72.50, p= .22) stillerinin tercih puanlarında öğretmenlerin cinsiyetine göre anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuştur. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre öğretim stili tercihlerine yönelik analiz sonuçları Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2 *Katılımcıların öğretim stili tercihlerinin cinsiyete göre karşılaştırması*

Stil İsimleri	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	SD	Med.	U
Komut	Kadın	10	4.20	0.63	4.00	94.50
	Erkek	20	4.25	0.72	4.00	
Alıştırma	Kadın	10	4.40	0.70	4.50	80.00
	Erkek	20	3.90	1.25	4.00	
Eşli Çalışma	Kadın	10	3.80	1.55	4.50	80.50
	Erkek	20	3.55	1.05	3.50	
Kendini Denetleme	Kadın	10	3.70	1.57	4.00	77.50
	Erkek	20	3.15	1.39	3.00	
Katılım	Kadın	10	3.90	1.10	4.00	92.00
	Erkek	20	3.70	1.22	4.00	
Yönlendirilmiş Buluş	Kadın	10	3.90	1.37	4.00	71.00
	Erkek	20	3.25	1.33	3.00	
Problem Çözme Tek Doğru	Kadın	10	3.90	1.37	4.00	71.50
	Erkek	20	3.30	1.26	3.50	
Problem Çözme Farklı Yollar Üretimi	Kadın	10	3.90	1.29	4.00	69.00
	Erkek	20	3.25	1.29	3.50	
Öğrencinin Tasarımı	Kadın	10	3.50	1.27	4.00	81.50
	Erkek	20	3.00	1.52	3.00	
Öğrencinin Başlatması	Kadın	10	3.20	1.55	4.00	98.00
	Erkek	20	3.10	1.48	3.00	
Kendi Kendine Öğretme	Kadın	10	3.40	1.26	3.50	72.50
	Erkek	20	2.65	1.66	2.00	

4.2. Katılımcıların Öğretim Stillerine Yönelik “Eğlence” Değer Algısının Cinsiyete Göre Karşılaştırması

Araştırmaya katılan kadın ve erkek lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “eğlence” değer algısından elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları “eğlence” değer algısının, beden eğitimi öğretimi stillerinden Komut ($U= 97.50, p= .90$), Alıştırma ($U= 90.50, p= .64$), Eşli Çalışma ($U= 90.00, p= .65$), Kendini Denetleme ($U= 89.50, p= .63$), Katılım ($U= 69.00, p= .16$), Problem Çözme-Tek Doğru ($U= 69.50, p= .17$), Problem Çözme-Farklı Yollar Üretimi ($U= 68.00, p= .14$), Öğrencinin Tasarımı ($U= 70.00, p= .18$), Öğrencinin Başlatması ($U= 92.50, p= .74$) ve Kendi Kendine Öğretme ($U= 83.00, p= .44$) stilleri açısından, öğretmenlerin cinsiyetine göre anlamlı bir fark yaratmadığını ortaya koymuştur. Ancak analiz sonuçlarında Yönlendirilmiş Buluş stiline yönelik “eğlence” değer algısının kadın beden eğitimi öğretmenlerinde erkek öğretmenlere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür ($U= 53.00, p= .03$). Kadın ve erkek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “eğlence” değer algısı analiz sonuçları Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3 Katılımcıların öğretim stillerine yönelik “eğlence” değer algısının cinsiyete göre karşılaştırması

Stil İsimleri	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	SD	Med.	U
Komut	Kadın	10	4.40	0.97	5.00	97.50
	Erkek	20	4.35	0.93	5.00	
Alıştırma	Kadın	10	4.50	0.71	5.00	90.50
	Erkek	20	4.30	0.98	4.50	
Eşli Çalışma	Kadın	10	3.80	1.55	4.50	90.00
	Erkek	20	3.75	1.07	4.00	
Kendini Denetleme	Kadın	10	3.60	1.26	4.00	89.50
	Erkek	20	3.35	1.31	3.50	
Katılım	Kadın	10	4.20	0.79	4.00	69.00
	Erkek	20	3.60	1.10	4.00	
Yönlendirilmiş Buluş	Kadın	10	4.30	1.25	5.00	53.00
	Erkek	20	3.30	1.17	3.00	
Problem Çözme Tek Doğru	Kadın	10	4.10	0.99	4.00	69.50
	Erkek	20	3.25	1.52	3.50	
Problem Çözme Farklı Yollar Üretimi	Kadın	10	4.10	0.88	4.00	68.00
	Erkek	20	3.40	1.23	3.50	
Öğrencinin Tasarımı	Kadın	10	3.80	1.32	4.00	70.00
	Erkek	20	3.10	1.37	3.00	
Öğrencinin Başlatması	Kadın	10	3.40	1.35	4.00	92.50
	Erkek	20	3.20	1.40	3.00	
Kendi Kendine Öğretme	Kadın	10	3.40	1.35	4.00	83.00
	Erkek	20	2.90	1.62	3.00	

4.3. Katılımcıların Öğretim Stillerine Yönelik “Öğrenme” Değer Algısının Cinsiyete Göre Karşılaştırması

Araştırmaya katılan kadın ve erkek lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “öğrenme” değer algısından elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları “öğrenme” değer algısının beden eğitimi stillerinden Komut ($U= 88.50, p= .56$), Alıştırma ($U= 94.50, p= .79$), Eşli Çalışma ($U= 81.00, p= .39$), Kendini Denetleme ($U= 89.00, p= .62$), Katılım ($U= 65.00, p= .10$), Yönlendirilmiş Buluş ($U= 60.00, p= .07$), Problem Çözme-Tek Doğru ($U= 72.50, p= .21$), Problem Çözme-Farklı Yollar Üretimi ($U= 72.00, p= .20$), Öğrencinin Tasarımı ($U= 72.50, p= .21$), Öğrencinin Başlatması ($U= 96.00, p= .86$) ve Kendi Kendine Öğretme ($U= 85.50, p= .51$) stilleri açısından, öğretmenlerin cinsiyetine göre farklılaşmadığını ortaya koymuştur. Kadın ve erkek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “öğrenme” değer algısı analiz sonuçları Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4 Katılımcıların öğretim stillerine yönelik “öğrenme” değer algısının cinsiyete göre karşılaştırması

Stil İsimleri	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	SD	Med.	U
Komut	Kadın	10	4.50	0.97	5.00	88.50
	Erkek	20	4.50	0.61	5.00	
Alıştırma	Kadın	10	4.30	0.67	4.00	94.50
	Erkek	20	4.25	1.02	4.50	
Eşli Çalışma	Kadın	10	4.00	1.25	4.50	81.00
	Erkek	20	3.70	1.03	4.00	
Kendini Denetleme	Kadın	10	3.70	1.16	4.00	89.00
	Erkek	20	3.45	1.28	3.50	
Katılım	Kadın	10	4.50	0.71	5.00	65.00
	Erkek	20	3.75	1.21	4.00	
Yönlendirilmiş Buluş	Kadın	10	4.30	0.95	4.50	60.00
	Erkek	20	3.40	1.23	3.00	
Problem Çözme Tek Doğru	Kadın	10	4.00	0.82	4.00	72.50
	Erkek	20	3.25	1.41	3.50	
Problem Çözme Farklı Yollar Üretimi	Kadın	10	4.00	0.94	4.00	72.00
	Erkek	20	3.30	1.42	4.00	
Öğrencinin Tasarımı	Kadın	10	3.70	0.82	4.00	72.50
	Erkek	20	3.10	1.37	3.00	
Öğrencinin Başlatması	Kadın	10	3.20	1.23	3.50	96.00
	Erkek	20	3.30	1.30	3.00	
Kendi Kendine Öğretme	Kadın	10	3.40	1.26	4.00	85.50
	Erkek	20	2.90	1.65	2.50	

4.4. Katılımcıların Öğretim Stillerine Yönelik “Motivasyon” Değer Algısının Cinsiyete Göre Karşılaştırması

Araştırmaya katılan kadın ve erkek lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “motivasyon” değer algısından elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları “motivasyon” değer algısının beden eğitimi stillerinden Komut ($U= 92.00$, $p= .68$), Alıştırma ($U= 97.00$, $p= .89$), Eşli Çalışma ($U= 77.50$, $p= .30$), Kendini Denetleme ($U= 86.50$, $p= .53$), Katılım ($U= 75.50$, $p= .29$), Problem Çözme-Tek Doğru ($U= 65.00$, $p= .10$), Öğrencinin Tasarımı ($U= 77.50$, $p= .31$), Öğrencinin Başlatması ($U= 95.00$, $p= .82$) ve Kendi Kendine Öğretme ($U= 83.50$, $p= .46$) stilleri açısından, öğretmenlerin cinsiyetine göre farklılaşmadığını ortaya koymuştur. Ancak öğretim stillerinden Yönlendirilmiş Buluş ($U= 53.00$, $p= .03$) ve Problem Çözme-Farklı Yollar Üretimi ($U= 50.50$, $p= .02$) “motivasyon” değer algısı puanları arasında kadın ve erkek beden eğitimi ve spor öğretmenleri arasından fark olduğu ve kadınların her iki stile yönelik motivasyon değer algısının erkeklerden daha yüksek olduğu görülmüştür. Kadın ve erkek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “motivasyon” değer algısı analiz sonuçları Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5 *Katılımcıların öğretim stillerine yönelik “motivasyon” değer algısının cinsiyete göre karşılaştırması*

Stil İsimleri	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	SD	Med.	U
Komut	Kadın	10	4.40	1.26	5.00	92.00
	Erkek	20	4.50	0.69	5.00	
Alıştırma	Kadın	10	4.40	0.70	4.50	97.00
	Erkek	20	4.25	1.02	4.50	
Eşli Çalışma	Kadın	10	4.10	1.20	4.50	77.50
	Erkek	20	3.80	0.95	4.00	
Kendini Denetleme	Kadın	10	3.80	1.14	4.00	86.50
	Erkek	20	3.45	1.32	4.00	
Katılım	Kadın	10	4.30	0.67	4.00	75.50
	Erkek	20	3.75	1.16	4.00	
Yönlendirilmiş Buluş	Kadın	10	4.30	1.25	5.00	53.00
	Erkek	20	3.30	1.17	3.00	
Problem Çözme Tek Doğru	Kadın	10	4.20	0.92	4.00	65.00
	Erkek	20	3.30	1.38	4.00	
Problem Çözme Farklı Yollar Üretimi	Kadın	10	4.30	1.06	5.00	50.50
	Erkek	20	3.30	1.17	3.00	
Öğrencinin Tasarımı	Kadın	10	3.70	1.16	4.00	77.50
	Erkek	20	3.20	1.36	3.00	
Öğrencinin Başlatması	Kadın	10	3.40	1.43	3.50	95.00
	Erkek	20	3.30	1.30	3.00	
Kendi Kendine Öğretme	Kadın	10	3.50	1.35	4.00	83.50
	Erkek	20	2.95	1.64	2.50	

4.5. Katılımcıların Öğretim Stillerine Yönelik Değer Algıları Toplam Puanının Cinsiyete Göre Karşılaştırması

Araştırmaya katılan kadın ve erkek lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik değer algısı toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları beden eğitimi öğretim stilleri değer algıları toplam puanlarının Komut ($U= 92.00$, $p= .71$), Alıştırma ($U= 99.00$, $p= .96$), Eşli Çalışma ($U= 81.50$, $p= .40$), Kendini Denetleme ($U= 87.50$, $p= .57$), Katılım ($U= 69.50$, $p= .17$), Yönlendirilmiş Buluş ($U= 59.50$, $p= .07$), Problem Çözme-Tek Doğru ($U= 71.00$, $p= .20$), Problem Çözme-Farklı Yollar Üretimi ($U= 61.50$, $p= .09$), Öğrencinin Tasarımı ($U= 74.00$, $p= .25$), Öğrencinin Başlatması ($U= 98.00$, $p= .93$) ve

Kendi Kendine Öğretme ($U= 86.50$, $p= .55$) stilleri açısından öğretmenlerin cinsiyetine göre farklılaşmadığını ortaya koymuştur. Kadın ve erkek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik toplam değer algısı analiz sonuçları Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6 *Katılımcıların öğretim stillerine yönelik değer algıları toplam puanının cinsiyete göre karşılaştırması*

Stil İsimleri	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	SD	Med.	U
Komut	Kadın	10	13.30	3.09	14.50	92.00
	Erkek	20	13.35	2.08	14.00	
Alıştırma	Kadın	10	13.20	1.99	13.50	99.00
	Erkek	20	12.80	3.00	13.50	
Eşli Çalışma	Kadın	10	11.90	3.93	13.50	81.50
	Erkek	20	11.25	2.97	12.00	
Kendini Denetleme	Kadın	10	11.10	3.48	12.00	87.50
	Erkek	20	10.25	3.80	11.50	
Katılım	Kadın	10	13.00	1.94	14.00	69.50
	Erkek	20	11.10	3.34	11.50	
Yönlendirilmiş Buluş	Kadın	10	12.90	3.31	14.00	59.50
	Erkek	20	10.00	3.51	9.00	
Problem Çözme Tek Doğru	Kadın	10	12.30	2.50	12.50	71.00
	Erkek	20	9.80	4.21	11.00	
Problem Çözme Farklı Yollar Üretimi	Kadın	10	12.40	2.67	12.50	61.50
	Erkek	20	10.00	3.74	10.50	
Öğrencinin Tasarımı	Kadın	10	11.20	3.12	12.50	74.00
	Erkek	20	9.40	4.02	9.00	
Öğrencinin Başlatması	Kadın	10	10.00	3.92	11.00	98.00
	Erkek	20	9.80	3.94	9.00	
Kendi Kendine Öğretme	Kadın	10	10.30	3.86	12.00	86.50
	Erkek	20	8.75	4.84	7.50	

4.6. Katılımcıların Öğretim Stili Tercihlerinin Öğretmenlik Deneyimi Süresine Göre Karşılaştırması

Araştırmaya katılan ve öğretmenlik deneyimi süresi 15 yıl ve altı ve 16 yıl ve üzeri beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stili tercihleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları öğretmenlik deneyimi süresi 15 yıl ve daha az ve 16 yıl ve daha fazla olan beden eğitimi öğretim stillerinden Komut ($U= 106.00, p= .77$), Alıştırma ($U= 91.50, p= .35$), Eşli Çalışma ($U= 90.50, p= .35$), Kendini Denetleme ($U= 98.50, p= .55$), Katılım ($U= 89.50, p= .31$), Yönlendirilmiş Buluş ($U= 80.00, p= .17$), Problem Çözme-Tek Doğru ($U= 71.50, p= .08$), Problem Çözme-Farklı Yollar Üretimi ($U= 81.50, p= .18$), Öğrencinin Tasarımı ($U= 109.00, p= .88$), Öğrencinin Başlatması ($U= 106.50, p= .80$) ve Kendi Kendine Öğretme ($U= 96.50, p= .50$) stili tercihleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuştur. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretmenlik deneyim süresine göre öğretim stili tercihlerine yönelik analiz sonuçları Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7 Katılımcıların öğretim stili tercihlerinin öğretmenlik deneyimi süresine göre karşılaştırması

Stil İsimleri	Deneyim Süreleri	n	$\bar{X}$	SD	Med.	U
Komut	≤ 15	15	4.27	0.70	4.00	106.00
	≥ 16	15	4.20	0.68	4.00	
Alıştırma	≤ 15	15	3.93	1.10	4.00	91.50
	≥ 16	15	4.20	1.15	5.00	
Eşli Çalışma	≤ 15	15	3.87	1.13	4.00	90.50
	≥ 16	15	3.40	1.30	4.00	
Kendini Denetleme	≤ 15	15	3.47	1.55	4.00	98.50
	≥ 16	15	3.20	1.37	3.00	
Katılım	≤ 15	15	3.87	1.36	4.00	89.50
	≥ 16	15	3.67	0.98	4.00	
Yönlendirilmiş Buluş	≤ 15	15	3.73	1.58	5.00	80.00
	≥ 16	15	3.20	1.08	3.00	
Problem Çözme Tek Doğru	≤ 15	15	3.87	1.36	4.00	71.50
	≥ 16	15	3.13	1.19	4.00	
Problem Çözme Farklı Yollar Üretimi	≤ 15	15	3.67	1.54	4.00	81.50
	≥ 16	15	3.27	1.03	3.00	
Öğrencinin Tasarımı	≤ 15	15	3.13	1.46	3.00	109.00
	≥ 16	15	3.20	1.47	3.00	
Öğrencinin Başlatması	≤ 15	15	3.07	1.67	4.00	106.50
	≥ 16	15	3.20	1.32	3.00	
Kendi Kendine Öğretme	≤ 15	15	3.13	1.77	4.00	96.50
	≥ 16	15	2.67	1.35	2.00	

4.7. Katılımcıların Öğretim Stili “Eğlence” Değer Algılarının Öğretmenlik Deneyimi Süresine Göre Karşılaştırması

Araştırmaya katılan ve öğretmenlik deneyimi süresi 15 yıl ve altı ve 16 yıl ve üzeri beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “eğlence” değer algısından elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları öğretmenlik deneyimi süresi 15 yıl ve daha az ve 16 yıl ve daha fazla olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beden eğitimi öğretimi stillerinden Komut ($U= 102.50, p= .64$), Alıştırma ($U= 96.50, p= .46$), Eşli Çalışma ($U= 93.50, p= .41$), Kendini Denetleme ($U= 99.50, p= .58$), Katılım ($U= 75.00, p= .11$), Yönlendirilmiş Buluş ($U= 75.50, p= .11$), Problem Çözme-Tek Doğru ($U= 70.00, p= .07$), Problem Çözme-Farklı Yollar Üretimi ($U= 90.50, p= .34$), Öğrencinin Tasarımı ($U= 99.50, p= .58$), Öğrencinin Başlatması ($U= 98.00, p= .54$) ve Kendi Kendine Öğretme ($U= 100.00, p= .60$) stillerine yönelik “eğlence” değer algısı puanları açısından anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuştur. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretmenlik deneyimi sürelerine göre öğretim stili “eğlence” değer algılarına yönelik analiz sonuçları Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8 Katılımcıların öğretim stili “eğlence” değer algılarının öğretmenlik deneyimi süresine göre karşılaştırması

Stil İsimleri	Deneyim Süreleri	n	$\bar{X}$	SD	Med	U
Komut	≤ 15	15	4.40	0.99	5.00	102.50
	≥ 16	15	4.33	0.90	5.00	
Alıştırma	≤ 15	15	4.33	0.72	4.00	96.50
	≥ 16	15	4.40	1.06	5.00	
Eşli Çalışma	≤ 15	15	3.93	1.22	4.00	93.50
	≥ 16	15	3.60	1.24	4.00	
Kendini Denetleme	≤ 15	15	3.53	1.51	4.00	99.50
	≥ 16	15	3.33	1.05	3.00	
Katılım	≤ 15	15	4.07	1.16	5.00	75.00
	≥ 16	15	3.53	0.83	4.00	
Yönlendirilmiş Buluş	≤ 15	15	4.00	1.25	5.00	75.50
	≥ 16	15	3.27	1.22	3.00	
Problem Çözme Tek Doğru	≤ 15	15	4.00	1.25	4.00	70.00
	≥ 16	15	3.07	1.44	3.00	
Problem Çözme Farklı Yollar Üretimi	≤ 15	15	3.80	1.21	4.00	90.50
	≥ 16	15	3.47	1.13	3.00	
Öğrencinin Tasarımı	≤ 15	15	3.47	1.41	3.00	99.50
	≥ 16	15	3.20	1.37	3.00	
Öğrencinin Başlatması	≤ 15	15	3.40	1.50	4.00	98.00
	≥ 16	15	3.13	1.25	3.00	
Kendi Kendine Öğretme	≤ 15	15	3.20	1.70	3.00	100.00
	≥ 16	15	2.93	1.39	3.00	

4.8. Katılımcıların Öğretim Stili “Öğrenme” Değer Algılarının Öğretmenlik Deneyimi Süresine Göre Karşılaştırması

Araştırmaya katılan ve öğretmenlik deneyimi süresi 15 yıl ve altı ve 16 yıl ve üstü olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “öğrenme” değer algısından elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları öğretmenlik deneyimi süresi 15 yıl ve altı ve 16 yıl ve üstü olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beden eğitimi öğretimi stillerinden Komut ($U= 112.00, p= .98$), Alıştırma ($U= 80.00, p= .14$), Eşli Çalışma ($U= 91.00, p= .35$), Kendini Denetleme ($U= 90.00, p= .33$), Katılım ($U= 88.00, p= .28$), Öğrencinin Tasarımı ($U= 106.50, p= .80$), Öğrencinin Başlatması ($U= 89.50, p= .33$) ve Kendi Kendine Öğretme ($U= 95.00, p= .45$) stillerine yönelik “öğrenme” değer algısı puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaşmadığını ortaya koymuştur. Ancak Yönlendirilmiş Buluş ($U= 64.50, p= .04$), Problem Çözme-Tek Doğru ($U= 55.00, p= .01$) ve Problem Çözme-Farklı Yollar Üretimi ($U= 64.00, p= .04$) stillerine yönelik “öğrenme” değer algısı puanlarının öğretmenlik deneyimi süresine göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı ve öğretmenlik deneyimi 15 yıl ve daha az olanların 16 yıl ve daha fazla olanlardan “öğrenme” değer algısı puanlarının bu üç stilde de daha yüksek olduğu ortaya konmuştur. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretmenlik deneyimi sürelerine göre öğretim stili “öğrenme” değer algılarına yönelik analiz sonuçları Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9 Katılımcıların öğretim stili “öğrenme” değer algılarının öğretmenlik deneyimi süresine göre karşılaştırması

Stil İsimleri	Deneyim Süreleri	n	$\bar{X}$	SD	Med.	U
Komut	≤ 15	15	4.47	0.83	5.00	112.00
	≥ 16	15	4.53	0.64	5.00	
Alıştırma	≤ 15	15	4.13	0.74	4.00	80.00
	≥ 16	15	4.40	1.06	5.00	
Eşli Çalışma	≤ 15	15	4.00	1.00	4.00	91.00
	≥ 16	15	3.60	1.18	4.00	
Kendini Denetleme	≤ 15	15	3.73	1.39	4.00	90.00
	≥ 16	15	3.33	1.05	3.00	
Katılım	≤ 15	15	4.20	1.08	5.00	88.00
	≥ 16	15	3.80	1.15	4.00	
Yönlendirilmiş Buluş	≤ 15	15	4.13	1.25	5.00	64.50*
	≥ 16	15	3.27	1.03	3.00	
Problem Çözme Tek Doğru	≤ 15	15	4.00	1.31	4.00	55.00*
	≥ 16	15	3.00	1.07	3.00	
Problem Çözme Farklı Yollar Üretimi	≤ 15	15	3.93	1.33	4.00	64.00*
	≥ 16	15	3.13	1.19	3.00	
Öğrencinin Tasarımı	≤ 15	15	3.33	1.29	3.00	106.50
	≥ 16	15	3.27	1.22	3.00	
Öğrencinin Başlatması	≤ 15	15	3.47	1.55	4.00	89.50
	≥ 16	15	3.07	0.88	3.00	
Kendi Kendine Öğretme	≤ 15	15	3.20	1.66	4.00	95.00
	≥ 16	15	2.93	1.44	4.00	

4.9 Katılımcıların Öğretim Stillerine Yönelik “Motivasyon” Değer Algılarının Öğretmenlik Deneyimi Süresine Göre Karşılaştırması

Araştırmaya katılan ve öğretmenlik deneyimi süresi 15 yıl ve altı 16 yıl ve üstü olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “motivasyon” değer algısından elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları öğretmenlik deneyimi süresi 15 yıl ve daha az ve 16 yıl ve daha fazla olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beden eğitimi öğretimi stillerinden Komut ($U= 109.00, p= .87$), Alıştırma ($U= 87.00, p= .24$), Eşli Çalışma ($U= 83.00, p= .20$), Kendini Denetleme ($U= 93.50, p= .41$), Katılım ($U= 93.00, p= .40$), Yönlendirilmiş Buluş ($U= 75.50, p= .11$), Problem Çözme-Farklı Yollar Üretimi ($U= 68.50, p= .06$), Öğrencinin Tasarımı ($U= 93.50, p= .42$), Öğrencinin Başlatması ($U= 97.50, p= .52$) ve Kendi Kendine Öğretme ($U= 105.00, p= .75$) stillerine yönelik değer algısı puanlarının istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaşmadığını ortaya koymuştur. Ancak Problem Çözme-Tek Doğru ($U= 55.00, p= .01$) stiline yönelik “motivasyon” değer algısı puanlarının öğretmenlik deneyimi süresine göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı ve öğretmenlik deneyimi 15 yıl ve altı olanların 16 yıl ve üstü olanlardan “motivasyon” değer algısı puanlarının daha yüksek olduğu ortaya konmuştur. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretmenlik deneyimi sürelerine göre öğretim stili “motivasyon” değer algılarına yönelik analiz sonuçları Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10 Katılımcıların öğretim stillerine yönelik “motivasyon” değer algılarının öğretmenlik deneyimi süresine göre karşılaştırması

Stil İsimleri	Deneyim Süreleri	n	$\bar{X}$	SD	Med.	U
Komut	≤ 15	15	4.40	1.12	5.00	109.00
	≥ 16	15	4.53	0.64	5.00	
Alıştırma	≤ 15	15	4.20	0.77	4.00	87.00
	≥ 16	15	4.40	1.06	5.00	
Eşli Çalışma	≤ 15	15	4.13	0.99	4.00	83.00
	≥ 16	15	3.67	1.05	4.00	
Kendini Denetleme	≤ 15	15	3.73	1.33	4.00	93.50
	≥ 16	15	3.40	1.18	4.00	
Katılım	≤ 15	15	4.07	1.10	4.00	93.00
	≥ 16	15	3.80	1.01	4.00	
Yönlendirilmiş Buluş	≤ 15	15	4.00	1.25	5.00	75.50
	≥ 16	15	3.27	1.22	3.00	
Problem Çözme Tek Doğru	≤ 15	15	4.13	1.19	5.00	55.00*
	≥ 16	15	3.07	1.22	4.00	
Problem Çözme Farklı Yollar Üretimi	≤ 15	15	4.00	1.25	4.00	68.50
	≥ 16	15	3.27	1.10	3.00	
Öğrencinin Tasarımı	≤ 15	15	3.53	1.41	4.00	93.50
	≥ 16	15	3.20	1.21	3.00	
Öğrencinin Başlatması	≤ 15	15	3.47	1.55	4.00	97.50
	≥ 16	15	3.20	1.08	3.00	
Kendi Kendine Öğretme	≤ 15	15	3.20	1.66	4.00	105.00
	≥ 16	15	3.07	1.49	3.00	

4.10. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Öğretmenlik Deneyimi Süresine Göre Değer Algısı Toplam Puanlarına Yönelik Analiz Sonuçları Sunulmuştur.

Araştırmaya katılan ve öğretmenlik deneyimi süresi 15 yıl ve altı ve 16 yıl ve üstü olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik toplam değer algısı puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının belirlenmesi amacıyla Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları öğretmenlik deneyimi süresi 15 yıl ve altı 16 yıl ve üstü olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beden eğitimi öğretimi stillerinden Komut ($U= 104.00$, $p= .71$), Alıştırma ($U= 85.00$, $p= .22$), Eşli Çalışma ($U= 88.00$, $p= .29$), Kendini Denetleme ($U= 95.00$, $p= .46$), Katılım ($U= 75.50$, $p= .12$), Yönlendirilmiş Buluş ($U= 65.00$, $p= .05$), Problem Çözme-Tek Doğru ($U= 54.50$, $p= .02$), Problem Çözme-Farklı Yollar Üretimi ($U= 69.50$, $p= .107$), Öğrencinin Tasarımı ($U= 99.50$, $p= .59$), Öğrencinin Başlatması ($U= 89.50$, $p= .34$) ve Kendi Kendine Öğretme ($U= 94.00$, $p= .44$) stillerine yönelik değer algıları açısından anlamlı bir fark olmadığını ortaya koymuştur. Ancak Yönlendirilmiş Buluş ($U= 65.00$, $p= .05$) ve Problem Çözme-Tek Doğru ($U= 54.50$, $p= .02$) stillerine yönelik değer algısı puanlarının öğretmenlik deneyimi süresine göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde farklılaştığı ve öğretmenlik deneyimi 15 yıl ve altı olanların 16 yıl ve üstü olanlardan, her iki stilde de değer algısı puanlarının daha yüksek olduğu ortaya konmuştur. Analiz sonuçları Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11 *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretmenlik deneyimi süresine göre değer algısı toplam puanlarına yönelik analiz sonuçları sunulmuştur.*

Stil İsimleri	Deneyim Süreleri	n	$\bar{X}$	SD	Med.	U
Komut	≤ 15	15	13.27	2.81	15.00	104.00
	≥ 16	15	13.40	2.03	14.00	
Alıştırma	≤ 15	15	12.67	2.16	12.00	85.00
	≥ 16	15	13.20	3.17	15.00	
Eşli Çalışma	≤ 15	15	12.07	3.13	12.00	88.00
	≥ 16	15	10.87	3.40	12.00	
Kendini Denetleme	≤ 15	15	11.00	4.16	12.00	95.00
	≥ 16	15	10.07	3.15	11.00	
Katılım	≤ 15	15	12.33	3.24	14.00	75.50
	≥ 16	15	11.13	2.83	12.00	
Yönlendirilmiş Buluş	≤ 15	15	12.13	3.70	14.00	65.00*
	≥ 16	15	9.80	3.34	9.00	
Problem Çözme Tek Doğru	≤ 15	15	12.13	3.60	13.00	54.50*
	≥ 16	15	9.13	3.64	10.00	
Problem Çözme Farklı Yollar Üretimi	≤ 15	15	11.73	3.67	12.00	69.50
	≥ 16	15	9.87	3.31	9.00	
Öğrencinin Tasarımı	≤ 15	15	10.33	4.01	11.00	99.50
	≥ 16	15	9.67	3.66	9.00	
Öğrencinin Başlatması	≤ 15	15	10.33	4.56	12.00	89.50
	≥ 16	15	9.40	3.11	9.00	
Kendi Kendine Öğretme	≤ 15	15	9.60	4.97	11.00	94.00
	≥ 16	15	8.93	4.20	10.00	

4.11. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Kullandıkları Öğretim Stillerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırması

Araştırmaya katılan kadın ve erkek lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullandıkları beden eğitimi öğretim stilleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının incelenmesi amacı ile Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları kadın ve erkek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullandıkları stillerin yüzdeleri açısından Komut ($U= 74.00, p= .25$), Alıştırma ($U= 81.00, p= .40$), Eşli Çalışma ($U= 81.00, p= .39$), Kendini Denetleme ($U= 94.50, p= .68$), Katılım ($U= 99.00, p= .93$), Problem Çözme-Tek Doğru ($U= 88.00, p= .37$), Problem Çözme Farklı Yollar Üretimi ($U= 100.00, p= 1.00$), Öğrencinin Tasarımı ($U= 100.00, p= 1.00$), Öğrencinin Başlatması ($U= 100.00, p= 1.00$), Kendi Kendine Öğretme ($U= 100.00, p= 1.00$) stillerinde fark olmadığını ortaya koymuştur. Bunla birlikte kadın ve erkek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullandıkları yönetsel etkinlik yüzdesi de benzer düzeydedir ($U= 99.00, p= .97$). Kadın ve erkek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin Yönlendirilmiş Buluş stiline harcadıkları yüzde arasında fark bulunmuş ve kadın öğretmenlerin derslerinin %1.08'lik bölümünde Yönlendirilmiş Buluş stilini kullandıkları ancak erkek öğretmenlerin derslerinde bu stili kullanmadıkları görülmüştür ($U= 80.00, p= .04$). Kadın ve erkek lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullandıkları beden eğitimi öğretimi stillerine yönelik değerler Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12 *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kullandıkları öğretim stillerinin cinsiyete göre karşılaştırması*

Stil İsimleri	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	SS	Med.	U
Komut	Kadın	10	34.16	19.09	29.00	74.00
	Erkek	20	42.45	18.38	31.18	
Ağıştırma	Kadın	10	27.62	12.84	26.73	81.00
	Erkek	20	22.50	13.94	21.88	
Eşli Çalışma	Kadın	10	13.06	11.42	13.50	81.00
	Erkek	20	10.59	12.65	6.42	
Kendini Denetleme	Kadın	10	0.70	2.21	.00	94.50
	Erkek	20	2.50	7.61	.00	
Katılım	Kadın	10	1.39	4.39	.00	99.00
	Erkek	20	0.80	2.48	.00	
Yönlendirilmiş Buluş	Kadın	10	1.08	2.29	.00	80.00*
	Erkek	20	0.00	0.00	.00	
Problem Çözme-Tek Doğru	Kadın	10	1.22	2.62	.00	88.00
	Erkek	20	0.27	0.88	.00	
Problem Çözme-Farklı Yollar Üretimi	Kadın	10	0.00	.00	.00	100.00
	Erkek	20	0.00	.00	.00	
Öğrencinin Tasarımı	Kadın	10	0.00	.00	.00	100.00
	Erkek	20	0.00	.00	.00	
Öğrencinin Başlatması	Kadın	10	0.00	.00	.00	100.00
	Erkek	20	0.00	.00	.00	
Kendi Kendine Öğretme	Kadın	10	0.00	.00	.00	100.00
	Erkek	20	0.00	.00	.00	
Yönetmel Etkinlikler	Kadın	10	20.78	10.91	20.30	99.00
	Erkek	20	20.90	9.15	20.21	

*p<.05

4.12. Beden Eğitimi ve spor Öğretmenlerinin Kullandıkları Öğretim Stillerinin Öğretmenlik Deneyimi Sürelerine Göre Karşılaştırması

Araştırmaya katılan kadın ve erkek lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullandıkları beden eğitimi ve spor öğretimi stilleri arasında öğretmenlik deneyimi sürelerine göre (15 yıl ve altı, 16 yıl ve üstü) istatistiksel olarak anlamlı bir fark olup olmadığının incelenmesi amacı ile Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Analiz sonuçları öğretmenlik deneyimi 15 yıl ve daha az olan öğretmenler ve 16 yıl ve daha fazla olan öğretmenlerin derslerinde kullandıkları beden eğitimi öğretimi stilleri yüzdeleri açısından Komut ($U= 105.50$, $p= .77$), Alıştırma ($U= 77.00$, $p= .14$), Eşli Çalışma ($U= 88.00$, $p= .30$), Kendini Denetleme ($U= 111.50$, $p= .94$), Katılım ($U= 106.00$, $p= .61$), Yönlendirilmiş Buluş ($U= 97.50$, $p= .15$), Problem Çözme Farklı Yollar Üretimi ($U= 112.50$, $p= 1.00$), Öğrencinin Tasarımı ($U= 112.50$, $p= 1.00$), Öğrencinin Başlatması ($U= 112.50$, $p= 1.00$), Kendi Kendine Öğretme ($U= 112.50$, $p= 1.00$) stillerinde fark olmadığını ortaya koymuştur. Bununla birlikte öğretmenlik deneyimi 15 yıl ve altı 16 yıl ve üstü olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullandıkları yönetsel etkinlik yüzdesi de benzer düzeydedir ($U= 103.00$, $p= .69$). Öğretmenlik deneyimi 15 yıl ve daha az ve 16 yıl ve daha fazla olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde Problem Çözme-Tek Doğru stiline harcadıkları yüzde arasında fark bulunmuş ve öğretmenlik deneyimi 16 yıl ve daha fazla olan öğretmenlerin derslerinin %1.17'lik bölümünde Problem Çözme-Tek Doğru stilini kullandıkları ancak öğretmenlik deneyimi 15 yıl ve daha az olan öğretmenlerin derslerinde bu stili kullanmadıkları görülmüştür ($U= 82.50$, $p= .04$). Öğretmenlik deneyimi 15 yıl ve daha ve 16 yıl ve daha fazla olan lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin derslerinde kullandıkları beden eğitimi öğretim stillerine yönelik değerler Tablo 13'de sunulmuştur.

Tablo 13 *Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kullandıkları öğretim stillerinin öğretmenlik deneyimi sürelerine göre karşılaştırması*

Stil İsimleri	Deneyim Süreleri	n	$\bar{x}$	SS	Med.	U
Komut	≤ 15	15	39.60	19.97	33.33	105.50
	≥ 16	15	39.76	18.07	40.00	
Ağıştırma	≤ 15	15	27.78	16.46	30.00	77.00
	≥ 16	15	20.63	9.15	22.22	
Eşli Çalışma	≤ 15	15	8.91	10.13	5.41	88.00
	≥ 16	15	13.91	13.71	13.11	
Kendini Denetleme	≤ 15	15	2.64	8.49	.00	111.50
	≥ 16	15	1.16	3.16	.00	
Katılım	≤ 15	15	0.93	3.59	.00	106.00
	≥ 16	15	1.06	2.84	.00	
Yönlendirilmiş Buluş	≤ 15	15	0.00	0.00	.00	97.50
	≥ 16	15	0.72	1.91	.00	
Problem Çözme-Tek Doğru	≤ 15	15	0.00	0.00	.00	82.50*
	≥ 16	15	1.17	2.28	.00	
Problem Çözme-Farklı Yollar Üretimi	≤ 15	15	0.00	.00	.00	112.50
	≥ 16	15	0.00	.00	.00	
Öğrencinin Tasarımı	≤ 15	15	0.00	.00	.00	112.50
	≥ 16	15	0.00	.00	.00	
Öğrencinin Başlatması	≤ 15	15	0.00	.00	.00	112.50
	≥ 16	15	0.00	.00	.00	
Kendi Kendine Öğretme	≤ 15	15	0.00	.00	.00	112.50
	≥ 16	15	0.00	.00	.00	
Yönetmel Etkinlikler	≤ 15	15	20.14	10.21	20.41	103.00
	≥ 16	15	21.58	9.22	20.00	

*p<.05

BÖLÜM 5

TARTIŞMA

Bu araştırmada Türkiye’deki lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin tercih ettikleri, değer verdikleri ve beyan ettikleri öğretim stillerinin ortaya konması açısından önem taşımaktadır. Araştırma bulguları beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin daha çok öğretmen merkezli stilleri tercih ettiklerini göstermiştir. Bu stillerden araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenleri komut, alıştırma ve eşli çalışma stillerini en fazla kullandıkları görülürken; problem çözme-farklı yollar üretimi, öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerini çok az kullandıkları görülmüştür. Bu durum Türkiye’de daha önce yapılan çalışmalarla benzer sonuçları ortaya koymuştur. (Ağgez, 2015; Cengiz ve Serbes, 2014; İnce ve Hünük, 2010; Parsak ve Saraç; 2018; Saraç –Yılmaz vd., 2005; Serbes ve Cengiz, 2015; Yıldız ve Kangalgil, 2014). Ayrıca bu durum yurt dışında yapılan araştırma bulgularıyla da paralel şekildedir. Finlandiya’da öğretmenlerle çalışan Jaakkola ve Watt, (2011); Amerika’da öğretmenlerle çalışan Kulinna ve Cothran, (2003); İngiltere’deki öğretmenlerle çalışan (Cothran vd. 2005; Macfadyen ve Campbell, 2006); Avustralya Queensland’da öğretmenlerle çalışan SueSee ve Edwards (2011), beden eğitimi öğretmen adaylarıyla çalışan Parker ve Curtner-Smith (2012); Yunanistan’da Syrmipas, Digelidis ve Watt (2016) en fazla öğretmen merkezli stillerin tercih edildiğini belirtmişlerdir.

Bu araştırmada lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stilleri tercih durumları ve değer algıları açısından incelenmiş, kadın ve erkek öğretmenler arasında bir fark bulunmamıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin en fazla komut ve alıştırma stiline değer verdikleri görülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmenlerin öğrencinin tasarımı, kendi kendine öğretme ve öğrencinin başlatması stiline en az değer verdikleri görülmüştür. Bu bulgular da hem kadın hem de erkek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretmen merkezli stilleri tercih ettiklerini ortaya koymuştur. Araştırma bulguları daha önce yapılan çalışmalarla benzer sonuçlar ortaya koymuştur. Amerika’da beden eğitimi ve spor öğretmenleriyle yaptıkları çalışmada Kulinna ve Cothran’da (2003) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin değer algılarının cinsiyete göre değişiklik göstermediğini ortaya koymuşlardır. Türkiye’de yapılan çalışmada ise Serbes ve Cengiz (2015) katılımcıların öğretim stili tercihlerinin cinsiyete göre farklılaşmadığını yine aynı çalışmada cinsiyet ile öğretme becerisi arasında bir ilişkinin olmadığını belirtmişlerdir. Bir diğer çalışmada Saraç ve Muştı (2015) tarafından yapılan araştırmada beden eğitimi ve spor kadın ve erkek öğretmen adaylarının kullandıkları öğretim stillerini tercih etme durumları ve öğretmen adaylarının değer algılarını incelemişler ve

araştırma bulgularında beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının daha çok öğretmen merkezli tercih ettiklerini ortaya koymuşlardır. Aynı şekilde İnce ve Hünük (2010) öğretim stillerinin kullanımı açısından kadın ve erkek deneyimli beden eğitimi ve spor öğretmenleri arasında bir fark bulmamışlardır ve aynı çalışmada değer algıları açısından cinsiyet farkına rastlanmamıştır. Bu araştırmaya katılan öğretmenlerin değer algısı açısından öğretmen merkezli stilleri tercih etme bulgusu diğer çalışma bulgularıyla benzer sonuçlar göstermiştir.

Araştırmada beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor derslerinde kullandıkları öğretim stillerinden hangisinin dersi öğrenciler için eğlenceli, öğrenmeye yardımcı ve derse karşı motive edici hale getirdiği öğretmenlerden beyan etmeleri istenmiştir. Araştırma sonucunda; kadın ve erkek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “eğlence” değer algısından elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Hem erkek hem kadın öğretmenlerin en fazla komut ve alıştırmaya stiline değer verdikleri görülmüştür. Ancak yönlendirilmiş buluş stiline yönelik “eğlence” değer algısının kadın beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde erkek öğretmenlere oranla daha yüksek olduğu görülmüştür. Öğrenme boyutunda eğlence boyutunda olduğu gibi araştırmaya katılan kadın ve erkek beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “öğrenme” değer algısından elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Hem kadın hem erkek öğretmenler tarafından komut stili ve alıştırmaya stiline en fazla değer verilirken, öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerine ise en az değer verilmiştir. Ayrıca katılım stiline kadın öğretmenlerin daha fazla değer verdiği bulunmuştur. Motivasyon boyutunda ise kadın ve erkek öğretmenler arasında fark bulunmuştur. Kadın öğretmenlerin yönlendirilmiş buluş ve problem çözme- farklı yollar üretimi stiline yönelik motivasyon değer algısının erkek öğretmenlere göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu durum daha önce yapılan çalışmalara paralel şekildedir. Saraç ve Muştu (2013) tarafından yapılan çalışmada araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları öğretmen merkezli stillerden komut, alıştırmaya ve eşli çalışma stillerinin dersi eğlenceli, öğrenmeye yardımcı ve motive edici hale getirdiği görüşünde birleşmişlerdir. Aynı çalışmada dersi en az eğlenceli, öğrenmeye yardımcı ve motive edici hale getiren stillerin öğrenci merkezli stillerden kendi kendine öğretme, öğrencinin başlatması ve kendini denetleme stilleri olduğu öğretmen adayları tarafından beyan edilmiştir. Parsak ve Saraç (2018) tarafından yapılan bir diğer çalışmada, araştırmaya katılan kadın ve erkek ortaokul beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin değer algılarına bakıldığında “eğlence”, “öğrenme” ve “motivasyon” boyutlarında öğreten merkezli stillerden komut ve alıştırmaya stillerine daha çok değer verdikleri bulunmuştur. Ayrıca İnce ve Hünük (2010) tarafından beden eğitimi ve spor

öğretmenlerini inceleyen araştırmada, öğretmenlerin kullandıkları öğretim stilleri ve stillere ilişkin eğlence, öğrenme ve motivasyonla ilgili maddeler ayrı olarak incelendiğinde araştırmaya katılan kadın ve erkek öğretmenler tarafından eğlence açısından alıştırma ve katılım stilleri, öğrenme ve motivasyon açısından alıştırma ve komut stillerine daha fazla değer verdikleri bulunmuştur. Ayrıca kadın ve erkek öğretmenler tarafından eğlence, öğrenme ve motivasyon açısından en az değer verilen stillerin, öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğrenme stilleri olduğu görülmüştür. Şimdiye kadar yapılan araştırma bulgularına bakıldığında öğretmenlerin genel olarak öğreten merkezli stillerin etkisi altında kaldıkları görülmektedir. Bu durumun nedenleri arasında öğretmenlerin, genel olarak lisans eğitimlerini davranışçı yaklaşım etkisiyle aldıklarından hem kadın hem erkek öğretmenlerin öğretmen merkezli yani konu merkezli stillere daha hakim oldukları ve öğrencileri eğlendirme, öğrencileri derse karşı motive etme ve öğrencilerin öğrenmelerini sağlamada da bu stillere yöneldikleri ya da bu stillerle yani öğretmen merkezli stillerle daha iyi öğrettiklerini düşünebilirler. Araştırmaya katılan lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor derslerini öğretmen merkezli stillerle daha iyi öğrettiklerine yönelik yüksek algıları nedeni ile bu stillere yönelik değer algılarının da paralel biçimde artmış olabileceği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin derslerinde öğretmen ve öğrenci merkezli stilleri kullandıklarını bildirmelerine rağmen, öğretmenlerin gözlem yapılan derslerinde öğretmen ve öğrenci merkezli stillerin tamamını kullanmadıkları görülmüştür. Aynı zamanda öğretmenlerin toplam 11 stilden genelde öğretmen merkezli stilleri ağırlıklı olarak kullandıkları ve derslerinde 2-4 farklı stil kullandığı görülmüştür. Araştırmaya katılan kadın ve erkek öğretmenlerin derslerinde yönetsel etkinlikleri dersin büyük bir bölümünde kullandıkları belirlenmiştir. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenlerin öğrenci merkezli stillerden problem çözme-farklı yollar üretimi, öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerini hem kadın hem erkek öğretmenlerin hiç kullanmadığı bulunmuştur. Bu durum bize öğretmenlerin öğrenci merkezli stilleri kullanmadıklarını göstermektedir. Bu bulgulardan yola çıkarak öğretmenlerin üniversite eğitimlerini aynı program içeriğine sahip şekilde pedagojik formasyon görmüş olmaları ve aldıkları eğitimin cinsiyete göre farklılaşmamasının etkisinin olduğu söylenebilir. Bu bulgulara paralel şekilde Kulinna ve Cothran (2003) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin tercih ettikleri öğretim yöntemleri ile ilgili araştırmalarında ortaokul beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beyanlarını almış ve öğretmenlerin derslerinde uyguladıkları öğretim yöntemlerinin yelpazedeki stillerden birkaç tane olduğunu belirlemişlerdir. Ayrıca araştırmaya katılan

öğretmenler tarafından genel olarak en fazla 2–4 yöntemin uygulandığını belirtmişlerdir. Bir diğer çalışmada Şirinkan ve Ergin (2009) beden eğitimi ve spor öğretmenlerini kapsayan araştırmalarında, katılımcıların derslerinde daha çok 2-4 farklı stilleri uyguladıklarını ve bu stillerle işlenen derslerin öğrencilere daha faydalı olduğunu bildirmişlerdir. Daha önce yapılan araştırmalarda öğretmenler, öğretmen merkezli stillerden olan komut ve alıştırmaya stilini en fazla kullandıkları, öğrenci merkezli stillerden olan problem çözme-farklı yollar üretimi, kendi kendine öğretme, öğrencinin tasarımı ve öğrencinin başlatması stillerini ise hiç kullanmadıkları görülmüştür. Bu bulgulara araştırma bulgularıyla benzeşmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenler tarafından yönetsel etkinlikleri de dersin önemli kısmında kullandıkları tespit edilmiştir. Bu durum Ankara örnekleminde Saraç-Yılmaz vd. (2005) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin katıldığı çalışmasında öğretmenlerin daha çok öğrenci merkezli yöntemleri kullandıklarını rapor ettikleri çalışmada, öğretmenlerin gerçekte sadece alıştırmaya ve komut stillerini kullandıklarını tespit etmişlerdir. Aynı şekilde araştırma sonucu SueSee ve Edwards'ın (2011) Avustralya'daki araştırmasıyla da paralellik göstermektedir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin okul ortamında gerçekleştirdikleri ders sırasında uyguladıkları öğretim stillerinin tespit edilmesini ortaya koymak amacıyla yaptıkları araştırmalarında ders yöneticileri birden fazla ve farklı öğretim stilleri kullandıklarını söylemelerine rağmen, aslında ders öğretmenlerinin dersleri kayıt altına alındığında öğretmenlerin çok az öğretim stilini derslerinde kullandığı görülmüştür. Araştırmacılar, katılımcıların derslerinde en çok öğreten merkezli stillerden olan komut stilini ve alıştırmaya stilini kullandıklarını öğrenci merkezli stillerden katılım, problem çözme; tek doğru, öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğrenme stillerini derslerinde hiç kullanmadıklarını tespit etmişlerdir. Bu sonuçlar bizim araştırmamızın bulgularıyla benzeşmektedir.

Kademeli olarak uygulamaya koyulan ortaöğretim ders programının içeriği daha çok öğrenci merkezli anlayışla oluşturulmuştur (Aydın, 2006). Öğretmenlerden beklenen öğrenciyi merkeze alan yani öğrenci merkezli içeriğe sahip yöntemler kullanmalarıdır; fakat araştırma bulguları öğretmenlerinin derslerinde öğretmen merkezli stilleri tercih etmeleri ya da derslerinde bu stilleri kullanmaları, okul programlarının yapılandırmacı yaklaşımla oluşturulmuş olması ve öğrenci merkezli içeriğe sahip olması durumuyla da çelişmektedir. Gülüm ve Bilir (2011) beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin üniversitede öğretmenlik eğitim süreçlerinde gelenekçi bir anlayışla yani konu merkezli bir anlayışla öğretmenlik eğitimi gördüklerini ve beden eğitimi ve spor dersi programını yeterince kavrayamadıklarını bildirmiştir. Bir başka çalışmada Aktop ve Karahan (2012) ise yaptıkları çalışmada katılımcıların görüşleri ile beden eğitimi ve spor öğretimi programı, derste kullanılan öğretim

yöntemleri ve seçilen yöntemler arasında ilişki olmadığını ve ders yöneticilerinin daha çok öğretmen merkezli yöntemleri kullandıklarını bildirmişlerdir. Yapılan bu çalışmalar araştırma bulgularını destekler niteliktedir. Bu bulgulara gerekçe olarak Yıldizer vd. (2017) öğretmenlerin öğretmen merkezli stillerin daha az hazırlık gerektirmesi nedeni ile daha fazla tercih etmesini göstermiştir. Aynı şekilde Demirhan vd. (2008) öğretmenlerin öğretim metotlarını öğrencilerin gereksinimlerine göre veya programın uygulanmasına göre kendileri için kolay ya da bilinen olanı seçtiklerini vurgulamışlardır. Okullardaki beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin antrenör gibi görülmesi veya kendilerini antrenör gibi hissetmesinin de öğretmenlerin stil kullanımını etkilediği söylenebilir (Demirhan vd., 2014). Edirne örneğinde Demiral (2021) beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve antrenörlerin katılımı ile yaptığı çalışmada, en fazla tercih edilen ve değer verilen stillerin öğretmenler tarafından komut ve alıştırmaya stilleri olarak belirlenmesi, öğretmenlerin öğrenciler üzerindeki kontrolünü daha fazla arttırmak istemeleri ve bu nedenle öğreten merkezli stilleri tercih ettikleri şeklinde yorumlanmıştır. Buna bağlı olarak lisans eğitiminde beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde ve antrenörlük eğitimi bölümünde lisans eğitimlerini devam ettiren öğretmen ve antrenörlük bölümü öğrencilerinin öğrenim süreleri boyunca aldıkları farklı derslerde öğrenmeyi destekleyici öğrenci merkezli stilleri kullanma fırsatı bulmaları için imkanlar sağlanarak, diğer öğretim stillerinin stratejik kullanım alanlarını keşfetmeleri sağlanarak tecrübe kazanmaları ve mesleki deneyim yani staj uygulamalarının buna göre hazırlanması araştırmacılar tarafından önerilmiştir.

Araştırmaya katılan lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin deneyim süresi 15 yıl ve daha az olan ile deneyim süresi 16 yıl ve daha fazla olan öğretmenlerin kendi beyanlarına göre derste daha çok tercih ettikleri öğretim stilleri öğretmen merkezli stillerden olan komut ve alıştırmaya ve eşli çalışma stilleri iken daha az tercih ettikleri stiller öğretmen merkezli stillerden öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stilleridir. Araştırmaya katılan lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin değer algılarına bakıldığında “eğlence” boyutu için deneyim süresi 15 yıl ve daha az olan öğretmenlerin en fazla alıştırmaya, komut ve katılım stillerine en az öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerine değer verdikleri tespit edilmiştir. Deneyim süresi 16 yıl ve daha fazla olan öğretmenlerin ise en fazla alıştırmaya ve komut stillerine en az öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerine değer verdikleri tespit edilmiştir. “Öğrenme” boyutu için deneyim süresi 15 yıl ve daha az olan öğretmenlerin en fazla komut ve katılım stillerine en az kendi kendine öğretme stillerine, deneyim süresi 16 yıl ve daha fazla olan öğretmenlerin en fazla komut ve alıştırmaya stillerine en az kendi kendine öğretme stillerine değer verdikleri tespit edilmiştir.

“Motivasyon” boyutu için 15 yıl ve daha az olan öğretmenlerin en fazla komut ve alıştırmaya stillerine en az öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerine, deneyim süresi 16 yıl ve daha fazla olan öğretmenlerin en fazla komut ve alıştırmaya stillerine en az öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerine, değer verdikleri tespit edilmiştir. Öğretmenlerin öğretmen merkezli stillere daha çok değer vermesinin, kendilerini öğrenci merkezli stillere göre öğretmen merkezli stil kullanmalarında daha verimli görmelerinden kaynaklı olabilir (Serbes ve Cengiz, 2015). Yeni öğretim programı öğrenciyi merkeze alan bir öğretim programıdır (Aydın, 2006). Bu anlayışa göre öğrenciler, önceki yaşantılarına dayalı olarak kendi öğrenmelerini yapılandırır. Yapılandırmacı anlayışla oluşturulan ders ve etkinlik ortamlarında öğretmenler sınıftaki tüm öğrencilerin zeka alanlarını dikkate alarak dersi tasarlamalıdır. Böyle bir ortamda sınıftaki tüm öğrenciler etkin bir biçimde etkinlikleri öğrencinin kendisi yaparak yaşayarak derse katılmış ve kendisini ifade etmiş olur. Bu nedenle öğretim, öğrenci merkezli olmalıdır (Aydın, 2006). Buradan yola çıkarak deneyim süresi 15 yıl ve daha az olan öğretmenlerin üniversite eğitimlerini yapılandırmacı yaklaşımın ilkeleriyle almış olmalarına bağlı olarak, öğrenci merkezli stilleri daha fazla kullandıkları düşünülmektedir. Fakat araştırma bulgularına bakıldığında, deneyim süresi 15 yıl ve daha az olan öğretmenlerin derslerinde en fazla öğretmen merkezli stillerden komut ve alıştırmaya stilini kullandıkları, öğrenci merkezli stillerden ise öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması, yönlendirilmiş buluş, problem çözme-farklı yollar üretimi, kendi kendine öğretme stillerini hiç kullanmadıkları, yönetsel etkinlikleri de öğretmenler dersin önemli kısmında kullandıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlik deneyim süresi 16 yıl ve daha fazla olan öğretmenlerin öğretmen merkezli stilleri kullanıyor olmasının nedenleri arasında ise; 2005-2006 yılından itibaren kademeli olarak uygulamaya konan öğretim programından önce üniversitede davranışçı eğitim anlayışıyla eğitim almış olduğu söylenebilir. Bu duruma başka bir neden olarak öğrenci merkezli stillere hakim olmadıkları veya gelenekçi bir anlayışla donanmış ve yapılandırmacı anlayışın ilkelerini kavrayamamış olmaları verilebilir (Gülüm ve Bilir, 2011). Yapılandırmacı anlayışa göre hazırlanan beden eğitimi ve spor dersi yeni öğretim programına ilişkin düşüncelerini ortaya koyan Güllü vd. (2009) yapılandırmacı anlayışın öğrenci merkezli olduğunu, öğrencilerin sosyal gelişimlerini hızlandırdığını, onları düşünmeye ve araştırmaya sevk eden bir yaklaşım olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca aynı araştırmada, her bireyin birbirinden farklı ve kendine özgü özelliklere sahip olduğunu, öğrenme yollarının da buna göre farklılık gösterdiğini belirtmişlerdir. Her bireyin bir birinden farklı özelliklere sahip olması yani biricik olması ders ortamında etkinliklerin gerçekleşmesi sırasında sınıftaki tüm öğrencilerin farklı zeka alanlarıyla donanmış olması onların bir birinden farklı şekilde bilgiyi

özümsemesi ve bu bilgiyi gerçek yaşama aktarması ve kullanmasını ifade etmektedir. Bu yüzden öğretmenlerden beklenen etkinliklerin gerçekleştirilmesi sırasında sadece bir veya iki öğretim yöntemiyle etkinlik gerçekleştirmek değil de birden fazla öğretim yöntemini kullanması ve öğrenci öğrenmesini sağlamasıdır (Ünlü ve Aydos, 2007). Beden eğitimi ve spor dersinde ana hedeflerin kazanılması doğru ve etkili bir öğretim ile mümkün olmaktadır. Beden eğitimi ve spor dersinde faaliyetlerin, kazanımların öğreticisi olan beden eğitimi ve spor öğretmeni yalnızca ileri düzeyde psiko-motor beceriye sahip ya da dersin içeriğini iyi bilen kişi değildir; aynı zamanda becerileri, hareketleri öğrencilerine öğreten yani öğrencilerinin öğrenmelerini sağlayabilen kişidir. Her birey birbirinden farklıdır bu yüzden öğrenme farklı yollarla gerçekleşir, programın hedeflerini gerçekleştirmek için sınıfta sadece birkaç öğrenciyi değil de sınıfın tamamını öğrenme öğretme sürecine dahil etmek gerekir. Tüm sınıfı etkinliklere dahil etmek için beden eğitimi ve spor öğretmenlerinden beklenen Mosston'un yelpazesinde yer alan yöntemlerinin tümünden yararlanması beklenir. Ders veya etkinlik öncesinde etkili verimli bir şekilde programın yada kazanımların özelliklerine göre yöntem belirlendiğinde ders öğretmeni ve öğrencileri kazanımlara çok kısa sürede ulaşabilirler (Yıldız ve Kangalgil, 2014). Fakat araştırmada dersleri gözlenen öğretmenlerin derslerinde 11 stilden sadece 2-4 farklı öğretim stilini kullandıkları ve dersin büyük bir bölümünü yönetsel etkinliklere ayırdıkları görülmüştür. Bu durumda her öğrenciye ulaşmak mümkün gözükmemektedir. Halbuki öğretmenlerin yöntem, method veya stil konusunda bilgili olması öğretmenlerin ders öncesinde etkinliğe göre istedikleri yöntem ya da stili belirleyip kullanabilmesiyle mümkündür. Demirhan (2003), öğretmenlerin derslerde daha çok gelenekçi yapıya bağlı olarak öğretmen merkezli ders işleminin, öğrencinin ilgi ve ihtiyaçlarına önem vermemesinin gelenekçi eğitim felsefelerinin yansıması olduğunu belirtmektedir. Araştırmacılar öğretmen merkezli stillerin daha çok tercih edilmesini yapılandırmacı anlayışın ilkeleriyle hazırlanan yeni ortaöğretim programını öğretmenlerin anlayamamaları ve eskiden beri süre gelen gelenekçi bir yaklaşımın ilkeleriyle değerlendirme yaptıklarından dolayı dersleri daha çok öğretmen merkezli anlayışla işlediklerini belirtmektedir (Gülüm ve Bilir, 2011).

BÖLÜM 6

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada lise beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretmen merkezli stillerden olan komut ve alıştırma stiline daha çok değer verdiği ve bu stilleri derslerinde kullandığı, öğrenci merkezli stilleri daha az kullandıkları, problem çözme- farklı yollar üretimi, öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerini hiç kullanmadıkları görülmüştür. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenlerin dersin büyük kısmını yönetsel etkinliklere ayırdıkları görülmüştür. Araştırmaya katılan öğretmenlerin öğretim stili tercihinin cinsiyet değişkenine göre karşılaştırılmasında fark bulunmamıştır. Öğretmenlerin en çok öğretmen merkezli stillerden, komut ve alıştırma stilini kullandıkları en az ise kendi kendine öğretme, öğrencinin tasarımı ve öğrencinin başlatması stilini kullandıkları tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden beden eğitimi ve spor derslerinde tercih ettikleri öğretim yöntemlerinden hangisinin dersi öğrenciler için “eğlenceli”, “öğrenmeye yardımcı” ve derse karşı “motive” edici hale getirdiğini beyan etmeleri istenmiştir. Erkek ve kadın beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “eğlence” değer algısından elde ettikleri puanlar arasında yapılan analiz sonucuna göre anlamlı bir fark bulunmamıştır. Hem kadın hem erkek öğretmenlerin en fazla komut ve alıştırma stiline değer verdikleri görülmüştür. Ancak yönlendirilmiş buluş stiline yönelik “eğlence” değer algısı puanının erkek beden eğitimi ve spor öğretmenlerine oranla kadın beden eğitimi ve spor öğretmenlerinde daha yüksek olduğu görülmüştür. Öğrenme boyutunda erkek ve kadın beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin öğretim stillerine yönelik “öğrenme” değer algısından elde ettikleri puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Hem kadın hem erkek öğretmenler tarafından komut stili ve alıştırma stiline en fazla değer verilirken, öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerine ise en az değer verilmiştir. Ayrıca katılım stiline kadın öğretmenlerin daha fazla değer verdiği bulunmuştur. Motivasyon boyutunda ise kadın ve erkek öğretmenler arasında fark bulunmuştur. Kadın öğretmenlerin yönlendirilmiş buluş ve problem çözme- farklı yollar üretimi stiline yönelik motivasyon değer algısının erkek öğretmenlere göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Araştırma sonucunda öğretmenlik deneyim süresine göre anlamlı fark bulunmamıştır. Öğretmenlerin en fazla komut, alıştırma ve eşli çalışma stilini tercih ettikleri görülürken, öğrencinin tasarımı, öğrencinin başlatması ve kendi kendine öğretme stillerini çok az tercih ettikleri görülmüştür.

Öğretmenlerin gözlenen derslerinde sadece 2-4 stil kullandıkları görülmüştür bu durum yenilenen programla çelişmektedir. Öğretmenlerin kendi beyanında birden fazla stil

kullandıklarını belirtmesine rağmen derslerinde sadece 2-4 öğretim stilleri kullanmaları Mosston'un sunduğu öğretim stilleri yelpazesini bilmediklerinden ya da materyal eksikliği, spor alanı yetersizliği, ders saati yetersizliği, derse karşı ilgisizlik ve beden eğitimi ve spor yöntemlerini Mosston'un yelpazedeki stillerin özelliklerine göre stilleri kullanmayı bilmemelerinden ortaya çıkan sorunlar olabilir. Yelpazedeki her bir stil farklı farklı amaçları, etkinlikleri gerçekleştirmektedir. Her bir stilin öğrenme ortamına uygun özellikleri olduğu vurgulanmaktadır. Öğretmenden dersin hedeflerine uygun olan stili seçmesi beklenmektedir. Bu hususlar sağlandığında ve eğitim kurumlarında gerekli fiziksel donanımlar, derslerde stillerin uygulanmasına yönelik bazı ihtiyaçlar giderildiği zaman öğretim stillerinin daha verimli kullanılabilmesi ve bununla birlikte öğretimin hedeflerine ulaşması sayesinde öğretmenler ve öğrenciler öğrenme ortamında daha etkili sonuçlar alabilecektir.

Buradan hareketle;

- Beden eğitimi öğretmeni yetiştiren kurumların derslerin de ekstra ek dersler veya uygulamalar öğretim programlarına konulabilir.
- Öğretim kurumlarında öğretmenlik yapan bireyler içinde seminerler, kurslar yoluyla hizmet içi faaliyetlere alınabilir.

Sonuç olarak ileride yapılacak araştırmalarda:

- Beden eğitimi ve spor öğretimi derslerinde öğretmenlerin çoğunlukla öğretmen merkezli stillerin kullanmalarının nedenleri derinlemesine araştırılabilir?
- Bu araştırma daha fazla öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilebilir.
- Öğretmenlik alanı dışında mezun olup pedagojik formasyon alan öğretmenlerle, öğretmenlik mezunu beden eğitimi ve spor öğretmenlerin kullandıkları stiller karşılaştırılabilir.
- Özel okullarda görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenleriyle devlet okullarında görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerin aynı ünite üzerinde kullandıkları öğretim stilleri karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Ağgez, İ. T. (2015). *Beden eğitimi öğretmenleri tarafından kullanılan öğretim stilleri*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Kırıkkale Üniversitesi.
- Aktop, A. & Karahan, N. (2012). Physical education teacher's views of effective teaching methods in physical education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46(1), 1910-1913
- Alp, H. (2018). Katılım stili ile işlenen beden eğitimi ve spor derslerinin öğrencilerin sürekli kaygı düzeyine etkisinin incelenmesi. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 113-120.
- Avşar, Z. (2009). İlköğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersi değerlendirme süreci ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 20(3), 81-89.
- Ayas, A. (2013). Eğitimle ilgili temel kavramlar. *Eğitim Bilimine Giriş*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Aydın, H. (2006). Eğitimde Modern ve Postmodern Modeller. *Bilim ve Gelecek Dergisi*. (33), 60-69.
- Bucher, C. A. & Koenig, C. R. (1983). *Method and material for secondary school physical education*. Saint Louis: The C.V. Mossey Company. 454
- Büyükkaragöz, S. & Çivi, C. (1999). Genel öğretim metotları. *Öğretimde planlama uygulama* (10. baskı), Beta Basım Yayım.
- Cengiz, C. & Serbes, Ş. (2014). Türkiye'deki beden eğitimi öğretmen adaylarının tercih ettikleri öğretim stilleri ve stillere ilişkin değer algıları. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 5(2), 21-34.
- Cothran, D. J., Kulinna, P. H., Banville, D., Choi, E., Amade-Escot, C., Macphail, A., Macdonald, D., Richard, J-F., Sarmiento, P. & Kirk, D. (2005). A cross-cultural investigation of the use of teaching styles. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 76(2), 193-201.
- Curtner-Smith, M.D., Hasty, D.L. & Kerr, I.G. (2001). Teachers' use of productive and reproductive teaching styles prior to and following the introduction of national curriculum physical education. *Educational Research*, 43(3), 333-340.
- Dedeşah, U. E. (2020). Oyun ve fiziki etkinlikler dersinde kullanılan öğretim stillerin belirlenmesi ve algısal olarak incelenmesi, (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Bartın Üniversitesi.
- Demirhan, G. (2002). *Spor eğitimi ve sporda özel öğretim yöntemleri*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Demirhan, G. (2003). Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi ve spora ilişkin felsefî görüşleri. *Spor Bilimleri Dergisi*, 14(2), 38-66.
- Demirhan, G. (2006). *Spor Eğitiminin Temelleri*. Bağırhan Yayınevi.
- Demirhan, G., Bulca, Y., Altay, Y., Şahin, R., Güvenç, A., Aslan, A., Güven, B., Kangalgil, M., Hünük, D., Koca, C. & Açıkada, C. (2008). Beden eğitimi öğretim programları ve programların yürütülmesine ilişkin paydaş görüşlerinin karşılaştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 19(3), 157-180.
- Demirhan, G., Bulca, Y., Saçlı, F. & Kangalgil, M. (2014). Beden eğitimi öğretmenlerinin uygulamada karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (29), 29-2.
- Demiral, Ş. (2021). Examination of teaching styles used by physical education teachers and trainers and their perceptions of these styles: An example from Edirne. *Turkish Journal of Sport and*

Exercise, 23(3), 359-373.

Erden, M. (2012). Eğitim Bilimlerine Giriş. Arkadaş Yayınevi.

Eker, A. (2001) İlköğretim ve ortaöğretim kurumları spor yarışmaları programı. MEB Yayınevi.

Ertan, H. & Çiçek, Ş. (2003). Türkiye’de ilköğretim beden eğitimi derslerinde öğrenci başarısının değerlendirilmesine ilişkin yaklaşımlar. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, (25), 76-83.

Ertürk, S. (1988). Eğitimde program geliştirme. Meteksan Yayınevi.

Fernandez, M. & Espada, M. (2021). Knowledge education and use of teaching styles in physical education. International Journal of Instruction, 14(1), 379-394.

Fidan, N. (2012). Okulda öğrenme ve öğretme. Pegam Akademi.

Güllü, M., Güllü, E. & Güllü, A. (2009). İlköğretimde çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin yapılandırmacı yaklaşıma ve beden eğitimi dersi yeni öğretim programına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Journal of the Institute of Social Sciences Sayı (3), 217-219

Gülüm, V. (2008). Adana ilindeki beden eğitimi öğretmenlerinin ilköğretim okullarında uygulanmakta olan beden eğitimi öğretim programına yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi.

Gülüm, V. & Bilir, P. (2011). Beden eğitimi öğretim programının uygulanabilme koşulları ile ilgili beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 9(2), 57-64.

Hasty, D. L. (1997). The impact of British National Curriculum Physical Education on teacher’s use of teaching styles: a case study in one english town. (Yayınlanmamış doktora tezi). Alabama Üniversitesi.

Harmandar, İ. H. (2004). Beden eğitimi ve spor’da özel öğretim yöntemleri. Nobel Yayın Dağıtım.

Hein, V., Ries, F., Pires, F., Caune, A., Emeljanovas, A., Ekler, J. H. & Valantiniene, I. (2012). The relationship between teaching styles and motivation to teach among physical education teachers. Journal of Sports Science and Medicine, 11(1), 123-130.

Işıkgöz, E. (2015). Ortaokul beden eğitimi ve spor dersi öğretim programının temel ilkelerine ilişkin beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri (Sakarya İli Örneği). Sakarya University Journal of Education, 5(3), 27-41.

İnce, M. L. & Hünük, D. (2010) Eğitim reformu sürecinde deneyimli beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim stilleri ve stillere ilişkin algıları. Eğitim ve Bilim, 35(157), 128-139.

Jaakkola, T. & Watt, A. (2011). Finnish physical education teachers' self-reported use and perceptions of mosston and ashworth's teaching styles. Journal of Teaching in Physical Education, 30(3), 248-262.

Karasar, N. (2012). Bilimsel araştırma metodu, (24. baskı), Nobel Yayıncılık.

Kingston, K., Sproule, J. & Morgan, K. (2005). Effects of different teaching styles on the teacher behaviours that influence motivational climate in physical education. European Physical Education Review, 11(3), 257-286.

Kılbaş, Ş. (2007). Öğretmenlik mesleğine giriş. Hatipoğlu Yayınevi.

- Kulinna, P. H. & Cothran, D. J. (2003). Physical education teachers' self-reported use and perceptions of various teaching styles. *Learning and Instruction*, 13(6), 597-609.
- Macfadyen, T. & Campbell, C. (2006). An investigation into the teaching styles of secondary school physical education teachers. In: BERA 2005 Conference Paper.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı). (2008). Ortaöğretim beden eğitimi ve spor dersi (9-12. Sınıflar) öğretim programı ve kılavuzu. Devlet Kitapları Müdürlüğü.
- Moreno, M. C & Julia, D. C. (2019). Student perceptions regarding the command and problem solving teaching styles in the dance teaching and learning process. *Research in Dance Education*, 20(8), 1-14.
- Morgan, K., Sproule, J. & Kingston, K. (2005). Effects of different teaching styles on the teacher behaviours that influence motivational climate in physical education. *European Physical Education*, 11(3), 257-286.
- Mosston, M. & Asworth, S. (2009). *Beden eğitimi öğretimi* (E. Tüzemen, çev.). Spor Yayınevi ve Kitabevi.
- Öçalan, M. & Erdoğan, M. (2009). Ortaöğretim kurumlarında beden eğitimi dersinin amaçlarının gerçekleştirme düzeyi. *Niğde Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 280-291.
- Özlü, K. (2014). Türkiye'de ortaokul ve liselerde çalışmakta olan beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim stilleri ve öğretim stillerini algılayışları. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Amasya Üniversitesi.
- Parker, M. & Curtner-Smith, M. (2012). Preservice teachers' use of production and reproduction teaching styles within multi-activity and sport education units. *European Physical Education Review*, 18(1), 127-143.
- Parsak, B. & Saraç, L. (2019). Turkish physical education teachers' use of teaching Styles: self-reported versus observed. *Journal of Teaching in Physical Education*, 39(2), 1-10.
- Sanchez, B., Byra, M. & Wallhead, T. L. (2012). Students' perceptions of the command practice and inclusion styles of teaching. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 17(3), 317-330.
- Saraç- Yılmaz, L., İnce, M. L., Kirazcı, S. & Çiçek, Ş. (2005). Beden eğitimi öğretmenlerinin ders zaman yönetimi davranışları ve kullandıkları öğretim yöntemleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2: 3-10
- Saraç, L. & Muştı, E. (2013). Öğretmen adaylarının beden eğitimi öğretim stillerini kullanım düzeyleri ile stillere ilişkin değer algılarının incelenmesi. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 4(2), 112-124.
- Senemoğlu, N. (2018). *Gelişim öğrenme ve öğretim*. (25.baskı), Anı Yayıncılık.
- Sevilmiş, A. & Yıldız, Ö. (2021). Exploring the relationship using mosston and ashworth teaching styles of physical education teachers in Turkey. *Asian Journal of Contemporary Education*, 5(1), 23-33.
- Serbes, Ş. & Cengiz, C. (2015). Sınıf öğretmeni ve beden eğitimi öğretmeni adaylarının tercih ettikleri öğretim stilleri ve stillere ilişkin değer algıları. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 101-114.
- SueSee, B. & Edwards, K. (2011). Self-identified and observed teaching styles of senior physical education teachers in queensland schools. In *Edited Proceedings of the 27 th Australian*

- Council for Health, Physical Education and Recreation Conference (ACHPER) (p. 208-219).
- SueSee, B., Pill, S. & Edwards, K. (2016). Reconciling approaches-a game centred approach to sport teaching and mosston's spectrum of teaching styles. *European Journal of Physical Education and Sport Science*, 2(4), 69-86.
- Syrmpas, I. & Digelidis, N. (2015). An examination of Greek physical educators' implementation and perceptions of Spectrum teaching styles. *European Physical Education Review*, 22(2), 201-214.
- Şirinkan, A. & Erciş, S. (2009). İlköğretim okullarındaki beden eğitimi ve spor derslerinde uygulanan öğretim yöntemleri ve ölçme-değerlendirme kriterlerinin araştırılması. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 184-189.
- Tamer K. & Pular, A. (2001). *Beden eğitimi ve sporda öğretim yöntemleri*. Ada Matbaacılık.
- Ural, A. & Kılıç, İ. (2006) *Bilimsel araştırma süreci ve SPSS ile veri analizi: SPSS 10.0-12.0 for windows*. Detay Yayıncılık.
- Ünlü, H. & Aydos, L. (2007). İlköğretim okullarında görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim yöntemleri. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 40-51.
- Varış, F. (1994). *Program geliştirme*, (5. baskı), Alkım Yayınları.
- Van Der Mars, H. (1989). Observer reliability: Issues and procedures. *Analyzing Physical Education and Sport Instruction*, 2, 53-80.
- Yamaner, F. (2001). *Beden eğitimi ve sporda temel ilkeler*. Ekin Yayınevi.
- Yoncalık, O. (2009). İlk öğretim altıncı sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersindeki başarılarına üç öğretim stiliinin etkileri. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11(3), 33-46.
- Yıldız, E. & Kangalgil, M. (2014). Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki yeterlilikleri ve kullandıkları öğretim yöntemleri ile ilgili görüşlerinin incelenmesi. *Pamukkale Journal of Sciences*, 5(1), 61-76.
- Yıldız, G., Yılmaz, İ., Solmaz, D. Y. & Şimşek, D. (2017). Beden eğitimi öğretmenliği ve sertifika programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının kullandıkları öğretim stilleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(1), 90-106.
- Yıldız, M. & Karakullukçu Ö. F. (2019). Physical education teachers' using of teaching styles levels and their perceptions towards styles in public and private schools in Turkey. *World Journal of Education*, 9(4), 41-48

EKLER

EK-1 ETİK BEYANI

Mersin Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde belirtilen kurallara uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada,

- Tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlâk kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- Atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak kullandığımı,
- Kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- Bu tezin herhangi bir bölümünü Mersin Üniversitesi veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı,
- Tezin tüm telif haklarını Mersin Üniversitesi'ne devrettiğimi beyan ederim.

28/08/2023

KÜRŞAT DÖNMEZ

EK-2 ORJİNALLİK RAPORU

MERSİN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU

MERSİN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLER ENSTİTÜSÜ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Tarih: 28/08/2023

Tezin Adı: Lise Beden Eğitimi Dersinde Beyan Edilen ve Kullanılan Öğretim Stillerinin İncelenmesi

Yukarıda adı verilen tez çalışmamın tamamının (kapak sayfası, özetler, ana bölümler, kaynakça) aşağıdaki filtreler kullanılarak **Turnitin** adlı intihal programı aracılığı ile kontrol edildiğini beyan ederim. Kontrol sonucu aşağıda sunulmaktadır:

Rapor Tarihi	01/08/2023	Tez Savunma Tarihi	31/08 /2023
Sayfa Sayısı	77	Benzerlik Endeksi	%23
Karakter Sayısı	98007	Gönderim Numarası	2139892520

Uygulanan filtreler:

- 1- Kaynakça hariç
- 2- Alıntılar dâhil
- 3- 10 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini, aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

İmza

Adı Soyadı: KÜRŞAT DÖNMEZ

Öğrenci No: 2101010172007

Ana Bilim Dalı: BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR

Programı: TEZLİ YÜKSEK LİSANS (2.ÖĞRETİM)

Statüsü: ☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora

DANIŞMAN ONAY

UYGUNDUR.

EK-3 ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı : Kürşat DÖNMEZ

Doğum Tarihi :

E-mail :

Öğrenim Durumu

Derece	Bölüm/Program	Üniversite	Yıl
Lisans	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	Çukurova Üniversitesi	2006-2010
Yüksek Lisans	Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı	Mersin Üniversitesi	2021-halen devam ediyor.
Doktora	-	-	-

Görevler :

Ünvanı	Görev Yeri	Yıl
Öğretmen	Şehit İbrahim Derindere Anadolu Lisesi-Seyhan/ADANA	2021-halen devam ediyor

EK-4 KİŞİSEL BİLGİ FORMU (KBF)

Sayın Katılımcı; Yapılacak olan anketten elde edilen veriler, bilimsel amaçla kullanılacaktır. Yardımlarınız için teşekkür ederim.

1. Cinsiyetiniz

Erkek ()

Kadın ()

2. Yaşınız

Doğum Yılıınız (.....)

3. Hizmet Süreniz

Hizmet Yılıınız (.....)

EK-5 BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİ ÖĞRETİM STİLLERİ DEĞER ALGILARI ANKETİ (BEÖSDA)

Stil	Senaryo
A Komut	Öğretmen becerileri parçalara böler ve becerinin doğru yapılışını gösterir. Öğrenciler öğretmen kendilerine söylediği anda ve tam olarak öğretmenin söylediği gibi yapmaya çalışırlar. Öğretmen öğrencilere geribildirim (düzeltme) verir ve öğrenciler öğretmenin gösterdiği örneğe benzer şekilde yapmaya çalışırlar.
B Alıştırma	Öğretmen spor salonunda öğrencilerin bir becerinin farklı bölümlerini veya değişik becerileri çalışabilecekleri birkaç istasyon hazırlar. Öğrenciler istasyonlar arasında gelip giderler ve hareketleri (etkinlikleri) kendi hızlarında yaparlar.
C Eşli çalışma	Öğretmen etrafta dolaşır ve ihtiyaç olduğunda öğrenciye yardım eder. İki öğrenci öğretmenin hazırlamış olduğu bir hareket üzerinde birlikte çalışır. Bir öğrenci hareketi (etkinliği) uygularken diğer öğrenci eşine geribildirim verir. Öğrenciler birbirlerine iyi geribildirim vermelerine yardımcı olabilecek bir kontrol listesi kullanabilirler.
D Kendini denetleme	Öğrenciler bir konu üzerinde bireysel olarak çalışır ve çalışmalarını kendileri kontrol ederler. Öğretmen öğrencilere konuyu öğrenirken kendilerine geribildirim verebilecekleri bir kontrol listesi verebilir.
E Katılım	Öğretmen farklı zorluk seviyeleri olan bir öğrenme etkinliğini planlar. Öğrenciler üzerinde çalışmak istedikleri seviyeyi seçerler. Öğrenciler etkinliğin seviyelerini değiştirerek kendi becerilerine uygun olacak şekilde etkinliği kolaylaştırma ya da zorlaştırma kararı alabilirler.
F Yönlendirilmiş buluş	Öğretmen öğrencilerden bir hareket problemine çözüm getirmelerini ister. Öğretmen öğrencilere konuya özel bir seri soru sorar ve öğrenciler öğretmenin keşfetmelerini istedikleri doğru cevabı bulana kadar kendi cevaplarını denerler.
G Problem çözme: tek doğru	Öğrenciler bir beceriyi veya konuyu mantıksal sorgulama yöntemini kullanarak öğrenmeye çalışırlar. Öğretmen öğrencilere bir soru sorar ve öğrenciler bunu sorgular ve farklı çözümler üzerinde düşünürler. Soru üzerinde eleştirel düşünerek ve çözümleri deneyerek, öğrenciler sorunun tek doğru cevabını keşfedebilirler.
H Problem çözme: farklı yollar üretimi	Öğretmen öğrencilerden bir hareket problemini çözmelerini ister. Öğrenciler sorulan hareket problemine değişik çözümler keşfetmeye çalışırlar. Öğrencilerin soruyu doğru cevaplamaları için çok sayıda yol vardır.
İ Öğrencinin tasarımı	Öğretmen genel konuyu seçer fakat öğrenciler öğrenme deneyimi ile ilgili kararların çoğunu kendileri verirler. Öğrenciler öğretmenin rehberliği altında ne öğreneceklerine karar verirler ve daha sonra öğretmene danışarak kendilerine kişisel bir öğrenme programı tasarlarlar.
J Öğrencinin başlatması	Öğrenciler hem ne öğreneceklerine hem de nasıl öğreneceklerine kendileri karar verirler. Öğretmen ve öğrenciler temel bazı ölçütleri belirlerler fakat öğrenciler nasıl ve neyi öğrenecekleri hakkındaki kararların tamamından sorumludurlar. Öğrenci ihtiyaç duyarsa, öğretmen bilgi vererek yardımcı olabilir.
K Kendi kendine öğretime	Öğrenci yeni bir şey öğrenmek konusundaki her şeye kendi karar verir. Öğretmeni bu sürece katıp katmayacaklarına bile öğrenciler karar verir. Öğretmen öğrencinin öğrenme konusundaki verdiği kararları kabul eder (İnce ve Hünük, 2010).

EK-6 ÖĞRETİM STİLLERİ BELİRLEME ARACI (ÖSBA)

A-KOMUT				E-KATILIM					I-ÖĞRENCİNİN TASARIMI			
B-ALIŞTIRMA				F-YÖNLENDİRİLMİŞ BULUŞ					J-ÖĞRENCİ BAŞLATMASI			
C-EŞLİ ÇALIŞMA				G-PROB. ÇÖZ. - TEK DOĞRU					K-KENDİ KENDİNE ÖĞR.			
D-KENDİNİ DENETLEME				H-PROB. ÇÖZ.- FARKLI YOL. ÜRE.					M-YÖNETİM			
İNTERVAL				ÖĞRETİM STİLLERİ								
1	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
2	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
3	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
4	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
5	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
6	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
7	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
8	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
9	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
10	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
11	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
12	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
13	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
14	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
15	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
16	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
17	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
18	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
19	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
20	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
21	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
22	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
23	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
24	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
25	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
26	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
27	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
28	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
29	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M
30	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M

